

BÁCSMEGYEI NAPLÓ

XXVI. évfolyam

Subotica, PÉNTEK, 1925 február 13.

42. szám

Megjelenik minden reggel, ünnep után és hétfőn dőlben
Telefon szám: Kiadóhivatal 8-58. ; Szerkesztőség 5-10

Előfizetési ár negyedévre 135 dinár

Kiadóhivatal: Subotica, Aleksandrova ul. 1. (Leibach-palota)
Szerkesztőség: Aleksandrova ul. 4. (Rossia-Foncière-palota)

Kezdjük a munkához

Nem fogjuk megengedni, hogy a jugoszláviai magyarság rettenetes katasztrófájából, az izléstelen, az érvekkel harcolni képtelen s csak gonosz rágalmakkal védekező *büntudat* utszéi sajtóháborút rendezzen. Mi szóba sem állunk a délbácskai csahosokkal, de nem vitatkozunk azokkal sem, akik a jugoszláviai magyar sajtó egy közkeletű időszakát akarják felújítani olyan otromba inszINUÁCIÓVAL, olyan bárgyuan elcsavart értelmű szómagyarázattal, amivel a legprimitívebb ítélőképességű magyar olvasót sem lehet félrevezetni.

Bünt követnek el a magyarsággal szemben azok, akik még a vasárnapi választás katasztrófális figyelmeztetésének értelmét is meg akarják hamisítani, akik mesterségesen, de szívós erőfeszítéssel akarják távoltartani a magyarságtól a vasárnapi csatavesztés minden tanulságait s akik a *csatavesztett vezérekre s a csatavesztett szegény magyar népre* mondott pohárváltásokkal akarják elfeledtetni azokat a végzetes eseményeket, amelyek a magyarságot érték. Mi ezekkel a kereplőkkel nem fogunk perlekedni, mi csak a magyar néphez szólunk.

Ha a gyász emléke örökéző lesz is, a gyász napjai el fognak lassan múlni. Le kell vetnünk a megszaggatott ruhákat s a munka zubbonyába öltözködve, hozzá kell látnunk a munkának — nem folytatásához, de megkezdéséhez. Ez a munka fájdalmasan megsulyosodott. Eddig az önérzet büszke paripái vonták a hintót s a túlfűtött reménykedések lampionja világította meg az utakat. A reménynek, a feji büszkeségnek ezt a könnyű mámorát elsöpörte a választások szele. Hidegebb fejjel, elfogulatlanabb tekintettel tudjuk szembe venni erőnket és feladatainkat.

Nincs az a sarokbaszorított körmönfonság, amelyik ne lenne kénytelen belátni, hogy a magyarság politikai szervezete még nincs kitérve. Eddig azt gondolták, elég megalakítani a pártvezetőségeit, a pártot készen hozza a nyelvnek, sorsnak, a sérelmeknek és panaszoknak közössége. A vasárnapi választások után a magyar politika légvárurái is kénytelenek belátni, hogy nem elég a vezetőséget összeállítani, a pártot is meg kell szervezni. Február 8-ikán a magyar párt vezérkara a magyar párt hadserege nélkül ment a csatába. A pártszervezés feladata: hűséges, öntudatos, elszánt, cselekedetre kész, törhetetlen párttagokat szerezni. A pártszervezők azt hitték, a magyar érzésnél nincs nagyobb agitatorikus erő. S most azt kell olvasnunk, hogy a né-

metek szívósabbak voltak a fenyegetésekkel szemben s megintgathatatlanságuk volt a párthűségben. Olyan vezetőket kell a magyar népnek választania, akik el fogják tudni végezni ezt a monumentális munkát.

Fel kell ocsudni a fájdalom ájult tehetetlenségéből s még a revál mellett kell hozzá kezdeni a megnehezedett munkához. Más alapokra kell fektetni a párt szervezését, revízió alá kell venni a párt taktikáját, újra meg kell fontolni a kisebbségi helyzet kötelezettségeit és lehetőségeit, ki kell válogatni azokat a vezetőket, akiknek a tekintély, a tudás, az energia adja meg a vezéri hivatottságot, a kisebbségi politika tényezőjévé a zártkörű társaság helyett magát a jugoszláviai magyar népet kell megtenni, meg kell erősíteni ebben a magyarságban a kisebbségi sorsnak, a magyar nyelvnek, a magyar kultúrának, a magyar életnek paran-

csaival szemben a feltétlen engedelmisség érzését. A magyar párt politikai mozgalmától csak akkor várhat sikert, ha a magyarság magyar érzésének parancsait hűbben fogja követni, mint a mennyire tartani fog a fenyegetésektől.

A magyarság érdekei tiltakoznak az ellen, hogy vásári mutatványosok módjára összemarakodjunk a felelősség kérdésén, de tiltakoznak az ellen is, hogy a magyar nép előtt elhallgassák a tanulságokat s meghamisítsák az igazságot. Bekötött szemű nép soha nem fogja megtalálni a választási urnákhoz vezető utat. A vasárnapi kudarc jelentőségét csak az elkövetkező siker tudja majd csökkenteni. A ránk zúdult katasztrófa tanulságával gazdagabban, tisztábban látó, szebben, helyesebben ítélkező értelemmel, a magyarság iránti hűségünkben megerősödve — vágjunk hát neki a meredeknek.

Az ellenzéki blokk még nem döntött taktikájáról

A blokk vezéreinek kommunikéje — A Radics-párt szoros együttműködésben marad az ellenzéki pártokkal

Beogradból jelentik: A választások végleges eredményéről teljesen pontos és autentikus jelentés még mindig nincsen. Azonban abból a kommunikéből, amelyet az ellenzéki pártoknak Beogradban összegyűlt vezetői esütörtökön kiadtak, az derül ki, hogy már az ellenzéki blokk vezetői is tudomásul vették, hogy a választások a kormány győzelmével végződtek. Az ellenzéki blokknak ez a nyilatkozata így hangzik:

— Az összes ellenzéki pártok megbízottai mai összejövetelükön megállapították, hogy már azokból a nem teljes és nem pontos választási kimutatásokból is, amelyeket a kormány nyilvánosságra hozott, az tűnik ki, hogy a nép az egész államban jóváhagyta a testvéries megegyezés politikáját, amelyért az ellenzéki blokk küzd. Az ellenzéki blokk pártjai nagyjában megtartották mindenütt pozícióikat, a demokráta-párt pedig az utolsó választások óta meg is erősödött. A Sumadiá szívében, a kragujeváci kerületben a demokráta-párt egy helyett két mandátumot kapott. A drinamenti kerületben a nép ugyanigy elítélte a kormány és Pribicevics Szvetozár politikáját, amennyiben megvonta tőlük bizalmát és a demokráta-pártnak egy helyett két mandátumot juttatott. Az ellenzéki blokk ezt a Szerbiában aratott győzelmét örömmel veszi tudomásul, miután ez a legnyilvánvalóbb bizonyítéka annak, hogy a megegyezés és a demokrácia eszméje a szerbek között is szíves fogadtatásra talált. Az ellenzéki blokk képviselői megállapítják a tényekből, hogy ha a választásokat csak kissé szabályosabban folytatták volna le, a február 8-ikán el-

követett felháborító erőszakosságok és törvénytelenések, valamint a hallatlan hamisítások nélkül, akkor a nemzeti megegyezés és a demokratikus uralom politikája teljes győzelmet aratott volna.

Az ellenzéki blokk pártjainak ülésén, amely ezt a kommunikét kiadta, a demokráta-párt nevében Davidovics Ljuba és Kumanudi Koszta, a szlovéniai néppárt részéről dr. Korosec Antal, a muzulmán-párt megbízásából Spaho Mehmed és Behmen Musztafa, míg a Radics-párt képviselőiben Polics László és Radics Pavle vettek részt. A konferencián, amelyet pénteken folytattak, az ellenzéki blokk tagjainak a mandátumok igazolása során tanúsítandó magatartásáról, az internált Radics-párti vezetők szabadlábra helyezésének kísérletéről és egyéb taktikai kérdésekről volt szó.

Spaho a választások tanulságairól

A Bácsmegyei Napló munkatársának az ellenzéki blokk konferenciája után alkalma volt beszélgetést folytatni Spahoval, aki kifejtette, hogy a választások három tényt igazoltak. Az első, hogy Davidovics pártja megerősödve került ki a választásokból, ami azt jelenti, hogy a megegyezés és békés együttműködés eszméje a szerb népben is gyökeret vert. A választások másik tanulsága — mondotta Spaho — hogy nyilvánvalóvá vált a nép ellenállóképessége, mert a terror és erőszak nem sokat használt a kormánynak. Ezután elmondott Spaho több példát a választási terror illusztrálására. A választások harmadik tanulsága — mondotta Spaho — az, hogy a Ra-

dics-párt az obznana és a vezetők letartóztatása ellenére is megtartotta eddigi pozícióit. Ami pedig bennünket illet — folytatta — pártunk tizenöt ezerrel szaporította szavazatainak a számát.

A Radics-párt tovább is együtt halad az ellenzéki blokkal

Az ellenzék helyzete elsősorban a Radics-párt magatartásától függ. A jelek szerint a Radics-párt nem akar újabb követelésekkel előállni, sem külön politikát folytatni, hanem teljes egészében tenni akaria tartani az ellenzéki blokk eddigi politikáját. A Radics-párt valószínűleg nem fog külön absztinenciába menni, még abban az esetben sem, ha néhány mandátumát meg is semmisítik. Hogy az ellenzék közös taktikája milyen lesz, az a kormány intézkedéseitől függ.

A Zajednica és a Radics-párt között nincs különbség

Nyilatkozott munkatársunk előtt dr. Kolics Vladisláv, a Zajednica vezetője is arról a kérdéssel, amelylyel főképpen a kormánysajtó foglalkozik, hogy a Radics-párt és a Zajednica egy pártnak tekintendő-e vagy sem. Kolics erre a kérdésre azt felelte, hogy a megkülönböztetés Pribicevics agyában született meg. A Zajednica és a Radics-párt között nincs semmi különbség — mondotta Kolics. — Mi elhatároztuk, hogy egyáltalán nem állítunk jelölteket, hanem a Radics-párt listáján helyezkednek el jelöltek. Később a Radics-párttal egyetértésben ott állítottunk listát Trumbics és én, a hol a Radics-párt listát megsemmisítették. A Radics-párt és a Zajednica teljesen azonos — fejezte be nyilatkozatát dr. Kolics.

Hétfőn teszik közzé a választások végeredményét

A kormány még mindig nem hozta nyilvánosságra a választások végleges eredményét, amit a belügyminisztériumban, azzal indokolnak, hogy még nem érkeztek meg a választási főbizottságoktól a részletes jelentések és a kimutatások arról, hogy kik a megválasztott képviselők. A jelentések megérkezése után, — előreláthatóan hétfőn, — a minisztérium kommunikében nyilvánosságra fogja hozni az eredményeket. A választási törvény értelmében hamarosan a hivatalos lapban is meg fognak jelenni a választási főbizottságok jelentései és ezek alapján azután az állami bizottság plenáris ülésen fog véglegesen dönteni a mandátumok ügyében.

Új választás lesz Itében

Az állami bizottság Beogradban tartózkodó négy tagja Jovanovics Ljuba elnökletével esütörtökön ülést tartott, amelyen a választási főbizottságok jelentésével foglalkoztak. Az állami bizottság döntött a felsőbányai, az itebeli választás ügyében is. Ebben a körzethen ugyanis a választási elnök bejelentette a főbizottságnak, hogy a választásokról szóló jegyzőkönyveket elvesztette. Az állami bizottság ezért elrendel-

te, hogy a választási törvény értelmében *Srpski-Iteben jövő vasárnap, február 15-ikén új szavazást tartanak.* Az ellenzéki pártok hír szerint *felszólítják az ellenzéki szavazókat, hogy szavazataikat mind a német pártokra adják,* mert a többi pártok esélyeit az itebeli szavazatok már nem javíthatják, míg a német párt ilyen módon a radikálisok rovására még egy mandátumot nyerhetne a felsőbányai kerületben. Eppen ezért politikai körökben nagy érdeklődés nyilvánul meg az itebeli választás iránt.

A szerémségi választási főbizottságnak azzal a kérdéssel is foglalkozott az állami bizottság, hogy Progar és Boljovci második szavazókerület egy, vagy két körzethez tekintendő-e. E községekben ugyanis a főispán intézkedésére csak egy szavazóhelyet állítottak fel. Az állami bizottság úgy döntött, hogy itt két szavazóhelynek kellett volna lennie és ezért valószínűleg itt is új szavazást rendelnek el.

Fontos az állami bizottságnak az a határozata, hogy a *krainai kerületben nem tartanak új választást.* Így a demokratáknak meghusult az a reményük, hogy a hánvadoshoz hiányzó alig harminc szavazatot itt sikerül pótolniuk és még egy mandátumot nyerhetnek.

A dzsemjet egy mandátumot sem kapott

A belügyminisztériumhoz legutóbban beérkezett jelentés szerint *Ferjad Draga béget a zvecsanarathai kerületben nem választották meg és így a dzsemjet egy mandátumot sem kapott.*

A miniszterelnök-helyettes a szombori választásokról

A *Bácsmegyei Napló* munkatársának alkalma volt beszélni *Trifkovic Márkó* miniszterelnök-helyettesével a szombori kerület listavezetőjével a szombori választásokról. A helyettes miniszterelnök kijelentette, hogy a szombori választások eredményével *nagyon meg van elégedve.* Számított kerületben a kormánypártok nagy győzelmére és négy mandátum elnyerését bizonyosra vette, az ötödik mandátumot azonban kétségesnek tartotta. *Különös dicsőrével emlékezett meg a magyarság magatartásáról,* amely szerinte négy-ötezer szavazatot juttatott a radikális-pártinak.

A kormány lázadás előkészítésével vádolja az ellenzéket

A csütörtöki beogradi lapokban felhivatalos kommuniké jelent meg arról, hogy az ellenzék választási győzelmét és a kormány vereségét jelentő hírek Horvátországban, Boszniában, Dalmáciában nagyarányú rendezavarásokat idéztek elő. A kommuniké szerint ezek a jelenségek teljesen megegyeznek azokkal az adatokkal, amelyeket a beogradi rendőrség a kommunisták felforgató terveiről gyűjtött össze. A Radics-párti propaganda több centrumában, Splitben, Travnikban, Mosztárban, Szarajevóban az ellenzéki győzelemről szóló ühír hallatára *véres zavargásokat kíséreltek meg.* A szlavóniai Gradiskán a horvát parasztok tüntetést rendeztek, megkergették a csendőröket, majd a kivézényelt nagyszámú csendőrséggel és nacionalista elemekkel *összelelkesültek.* Hogy a tüntetők közül megsebesült-e valaki — mondja a kommuniké — azt nem lehetett megállapítani, mert éjjel volt. Ellenben megállapították, hogy a tüntetők szét akarták rombolni a gradiskai pontonhidat.

A belügyminisztérium ezért szigorú vizsgálatot indított a rendezavarásokért való felelősség megállapítására. A tendenciózus hírek a kommuniké szerint lázadásra vezet-

nek és ha a vizsgálat megállapítja, hogy az ellenzéki blokk hírei éppen ezt célozták, akkor a kormány olyan eszközöket fog alkalmazni az ellenzékkel szemben, amelyek sokkal súlyosabbak lesznek, mint az ellenzéki lapok betiltása.

A novisadi főbizottság befejezte működését

Noviszadról jelentik: A Noviszad-kerületi választási főbizottság, amelynek dr. Szagadin Stevan államtanácsos az elnöke, csütörtökön befejezte működését. A megválasztott képviselők közül csak Popovicki Pavle, Noviszad város és járás képviselője vette át személyesen meg-

bízólevelét: dr. Moser János németpárti képviselőnek postán küldték el a mandátumot Zemunba, míg a többi képviselők eddig még nem jelentkeztek megbízólevelükért.

A főbizottság a bejelentett panaszok közül kettőt hivatalból továbbított az ügyészséghez. A panaszokat a német párt nyújtotta be, amelyek szerint *Pasicsevón az egyik községi irnok megakadályozta a választókat a szavazásban.* Goszpodincén pedig a választási elnök megsértette a titkosságot. A panaszok benyújtásánál a német párt nem kérte a választások megsemmisítését, miután a két visszaélés nem változtatott a választások eredményén.

A megvesztegetéssel vádolt miniszter

Letartóztatták Hoefle volt német postaügyi minisztert

Berlinből jelentik: Hoefle volt birodalmi postaügyi minisztert a moabiti törvényszéki épületben, ahová kihallgatásra idézték meg, letartóztatták. Röviddel ezután kibocsátották ellene a hivatalos elfogató parancsot megvesztegetés büntetése miatt. A letartóztatás célja, hogy a vizsgálat eredményét veszélyeztető kísérleteket lehetetlenné tegyék. Letartóztatása azon az alapon történt, hogy hivatali kötelességét személyes előnyök fejében megszegte. Így elmulasztotta Hoefle dr. a posta pénzeinek a Depositen- und Handelsbanknál való bizosítását, jöllehet a bank felügyelői ottségának egyik tagja felhívta a miniszter figyelmét ennél a pénzintézetnél uralkodó aggodalmat keltő állapotokra. Állítólag ezzel egyidőben történt az, hogy ez a bank a miniszternek személyesen 50.000 arangkaronát fizetett ki. Hoefle dr. ezen kívül egy másik

terhére rótt cselekmény esetében az Ameraxima-tól 125.000 arany márkát kapott.

A centumpárt, amelyhez Hoefle tartozik, legközelebbi ülésén ki fogja zárni tagjai sorából. Az államügyészség azt hiszi, hogy a centrum párt lemondásra fogja bírni Lange-Hegermann is, aki az eddigi jelek szerint nagy befolyást gyakorolt Hoeflére, amikor ez birodalmi postaügyi miniszter volt. Ugy Hoefle, mint Lange-Hegermann a centrum jobboldali szárnyához tartozik. Hoefle 1923 augusztusában a Stresemann-kormányban lett postaügyi miniszter, de tárcáját a Marx-kormány idejében is egész a Luther-kormány uralomra kerüléséig megtartotta. Amennyiben Lange-Hegermann nem köszönne le mandátumáról, az ügyészség immunitásának felfüggesztését kéri, mivel őt is előzetes letartóztatásba akarják helyezni.

Párdánytól Nincsicsevóig

A párdányi lázadás előzményei

A párdányi lázadás híre kedden délelőtt terjedt el Beeskereken. Öt perc múlva két autó indult el a vármegyházról. Nyolc csendőr, két vármegyei aljegyző és Rafics Szevetiszlav alispán voltak az utasok. Nem telt el a második öt perc, amikor ugyancsak autón a Bácsmegyei Napló beeskerekéi munkatársa is uton volt már Párdány — illetve Nincsicsevo felé. Az ut kitérő, a környékre fagyott országuton repül a kocsi, forgalom alig van és az utasnak bőven van ideje gondolkozni arról, mennyivel körülményesebb utat tett meg maga a falu, amíg régi nevétől, Párdánytól a mostanihoz, Nincsicsevóhoz jutott.

Lakószai több, mint kétharmad részben németek, a többi szerb és kevés magyar. Az összeomlás után először a szerb csapatok szállták meg a falut — akkor még Temesvárt is Temisvár-nak hívták és nem Timisoarának, mint most — a békeszerződés azonban Romániának ítélte Párdányt és Temesvárral együtt azt is kiűrtették az S. H. S. királyság csapatai. Jöttek a románok, be rendezkedtek, beszédtek az adót, a lebélyezett jügoszláv korona után következett a lei és a párdányi svábok ebbe is belenyugodtak, hiszen sohasem voltak a maguk urai. A helyzet azonban nemsokára újból megváltozott. A román kormány átadta Módot és Párdányt Zombolyáért. A román jegyző, a román szolgabíró, csendőrség, katonaság kivonult és helyüket jügoszláv hatóságok foglalták el. A párdányiak ekkorra már nagyon megszokták a változásokat, az sem izgatta őket nagyon, hogy a járási főszolgabíró többé nem Párdányban, hanem Módoson székel, csak két dologgal nem voltak megelégedve sehogyan: először azzal, hogy a románok a kivonulás előtt adó-hátralék címen elrekviráltak mindent, ami elvihető volt, másodsor, hogy a községekkel való

adás-vétel során eléjelejtettek gondoskodni arról, hogy a párdányiakkal együtt földjeik, legelőik is átcsatoltassanak.

*

Az utolsó esztendőket során négyszer kellett más ország jegyzőit, csendőreit megszokni, azután ez a baj a földekkel, más kisebb-nagyobb zaklatás, mindmár csordulásig töltötte a poharat. A párdányiaknak nagyon rossz időre esett a választás. A korteskedés mindig kisebb-nagyobb kalamitásokkal jár. Rosszul esett, hogy az urnákhoz nem engedték a német bizalmiakat, meg aztán néhány csörömpölő ablaküveg. Masutt is történt ilyesmi, mégsem lett belőle semmi baj, de Párdányon már nagyon debogott a föld és minden kocsi-zörgést földrengésnek, stanieli-pütkanást ágyulövésnek hallottak a párdányiak és hogyan-hogyan nem, a hétfő esti fáklyásmenet után a félelemben, bizonytalanságban már régen végsőkig felzaklatott németek között bizonyos valószínűként terjedt el a felszakgatott képzelődés fantómja: az éjjel lesz valami...

Biztosra várták a támadást és amikor a jegyző a tilalmi időben néhányadmagával bement a kocsmába mulatni, már azt is tudták, hogy ebből lesz a baj. Készenlétben várták, hogy mikor jönnek. És jöttek. Aligha azért, hogy támadjanak, csak jöttek, talán egy-két ablakot beverni, talán csak duhajon végigkurjantani az utcán, senki sem tudja, mégis annyi sok béketűrés, félelem, ijesztgetés után, nem lehet csodálni, hogy a jámbor Feigl Ferenc, amikor az ő háza elő értek, be sem várta a támadást, ami valószínűleg be sem következett volna, kiugrott a kapu alól és segítséget kiabált, holott nem bántotta senki. (A vizsgálatnak ezt a megállapítását kivétel nélkül megerősítette valamennyi német, akivel Párdányban be-

szélhettünk.) A kiáltásra minden házból előugrottak az ébren várakozó németek és így kezdődött a — lázadás.

*

Ami ezután történt, arról már beszámolt a Bácsmegyei Napló. A vége az lett, hogy a párdányi németek, akiket annyiszor tologattak megkérdezésük nélkül egyik országból a másikba, kedden reggel felkerekedtek, azt mondták: egyszer már nekünk is legyen szavunk és követelték hogy a jegyző hagyja el hivatalát. A vizsgálat folyik, letartóztatások is történtek, de ettől a kéréstől nem álltak el a németek.

*

Még néhány nevet kell feljegyezni, Hertelendy Ferenc főbíró volt Párdányban még pár évvel ezelőtt. A Hertelendy-kuria büszkén és gondozatlanul fekszi meg a főucca elejét. A főbírot nyugalmazták és Hertelendy úrból képviselőjelölt lett. Ő is ünnepelet az ominózus fáklyásmenettel. Azt mondják csöppet sem igyekezett lecsillapítani a kedélyeket, pedig köztudomás szerint nagy tekintélye van a helyi konstruktív társadalomban. Mégsem próbálta megakadályozni az ablakbeveréseket... lehet, hogy nem vette észre.

Ljubomir — a másik nevét nem sikerült megtudni — gyengelmű. A falu tartja, a falu bolondja. Feigl Ferenc azt mondja, azért kiáltott segítségért, mert a kapu mögül hallotta, hogy a bolond Ljubomir részegen mutogatta a tüntetőknek, hogy melyik házban kell beverni az ablakokat — egy részeg bolond mebolondította az egész józan sváb falut.

Micsin Vladimir módosi szolgabíró: kedden délelőtt — míg a jegyző fűhöz-fához kapkodott — józan, okos beszéddel öt perc alatt hazaküldte a négyszáz főnyi tömeget a község háza elől. Bennünket is ő küldött el Párdányról. Amikor észrevette, hogy a hatósági felvilágosítás után néhány bevert ablaku házába is belátogattunk, udvariasan felkért, hogy hagyjuk el a falut. Szívesen eléget tettünk a kérésnek — akkor már együtt volt minden adat.

Petrovics Nikola: így hívják a párdányi jegyzőt...

k. m.

Öngyilkos-járvány Budapesten

Tíz nap alatt ötvenkét elött

Budapestről jelentik: Az utóbbi időben feltűnően elszaporodott az öngyilkosságok száma, nincs olyan nap, hogy öt-hat életunhoz ne hivataluk a mentőket. Az öngyilkossági járványról a mentők a következő felvilágosítást adták:

— Ebben a hónapban eiseje és tizedike között ötvenkét öngyilkosságot követtek el, illetve kíséreltek meg. Más hónapokban az öngyilkosok számainak átlaga husz, maximuma harminc, de most harmadrész idő alatt a havi átlagnak a duplája. Általában bizonyos időszakokban különböző okok miatt elszoktak szaporodni az öngyilkosok. A tizedei mozgalmak idején több öngyilkosság történt a besség miatt. Volt egy másik intervallum, amikor az állammal és a magánvállalatoknál történt személyzeti létszámapasztás során elbocsátottakból kerültek ki az öngyilkosok. Az öngyilkosok nagy része a társadalomban szerepet játszó, általában az intelligens osztályból kerülnek ki, akik a mostani súlyos gazdasági válsággal nem tudnak megküzdeni: így különösen kereskedelmi vállalatok vezetői és alkalmazottai. Más években májusban szokott az öngyilkosok száma emelkedni, éppen ezért ezt a hónapot a mentők az öngyilkosok hónapjának nevezik. Ez évben a májusi öngyilkosszaporulat előretolódott, mert már februárban tapasztalható a nagyarányú emelkedés, ami azonban még a megszokott májusi átlagos emelkedést is messze túlhaladja.

A kölni zóna kiürítését

február hónap végén vitatják meg Londonban a szövetséges hatalmak Olaszország a szerződés végrehajtását kívánja

Rómából jelentik: Az olasz kormány most kapott hivatalos értesítést a szövetségesektől, hogy február végén Londonban a szövetségesek konferenciát tartanak a kölni zóna kérdésében. Ugyilátszik, ebben a kérdésben Olaszországgal már voltak diplomáciai lépések. Az olasz álláspont nem változott. Olaszország a szerződés végrehajtását kívánja mindkét oldalról, tehát Németországtól a leszerelést, a szövetségesektől pedig szerződéses kötelezettségeik betartását a német területek megszállása tekintetében.

Olaszországban azon a véleményen vannak, hogy ez a mostani londoni konferencia *tul fog menni a kölni zóna kiürítésének programján* és valamelyes előkészítést fog hozni a szövetségesek közötti adósságok kérdésének megoldására is.

A Ruhr-megszállás mérlege

A megszállásra 134 millió frankot fizettek rá a franciák

Párisból jelentik: A kamarában helyreigazító jelentést osztottak ki a költségvetéshez. Elsősorban helyreigazítják a Ruhr-területre vonatkozó költségvetési számokat. A megszállási és egyéb költségek levonása, valamint az angol prioritás fedezése után 134 millió francia frank deficit mutatkozik.

Helyreigazítják továbbá a Dawes-szerződésből eredő fizetésekre vonatkozó adatokat.

Franciaország ezen a címen eddig 342,842,067 arany márkát, vagyis kerekén 2 milliárd 167,000,000 francia frankot kapott. Ebből megszállási költségekre és a szövetségi Rajna-bizottság számára levontak 245 millió frankot, úgy hogy 1,222,000,000 frank marad a költségvetés rendelkezésére. Eredetileg csak 1 milliárd frank volt beállítva ezen a címen a költségvetésbe.

A kisebbségi kérdés

a nemzetek szövetségének tanácsa előtt

Döntőbírság a békeszerződések értelmezésére

Brüsszelből jelentik: A népszövetségi egyesületek uniójának kisebbségi bizottsága tárgyalás alá vette azt a magyar javaslatot, hogy a nemzetek szövetségének tanácsát egészítsék ki az úgynevezett kisebbségi államokat képviselő taggal. Djuvara román kiküldött a javaslat ellen szólalt fel. Maccas görög kiküldött hasonló szellemben beszélt.

A bizottság elutasította a magyar javaslatot azzal a megokolással, hogy a kisebbségi jogok módosítását ki kellene egészíteni a kisebbségek lojális kötelezettségeinek kodifikálásával.

Lukács György volt magyar közoktatásügyi miniszter emlékiratot terjesztett a bizottság elé, amely kifejti, hogy Csehszlovákia keleti részének egyes lakosai nehéz helyzetbe jutottak, mert a prágai főtörvényszék a régi magyar törvényt úgy értelmezte, hogy azok most voltaképpen nem tartoznak sem Csehszlovákia, sem Magyarország alattvalói közé. A bizottság felhívta Lukács Györgyöt és Brabec cseh szenátort, hogy együttesen tanulmányozzák a kérdést és igyekezzenek formulát találni a meggyezésre.

A teljes ülés, amely a jogi és a nemzeti kisebbségi bizottságokat foglalja magában, megvizsgálta azoknak helyze-

tét, akik meg vannak fosztva minden állampolgárságtól. Elsősorban a szlovéniai magyarok helyzetéről volt szó. A gyűlés főbb tagjai elismerték a javasolt megoldás fontosságát. A javaslat értelmében jogi fórumot létesítenek, amely illetékes volna szintén minden

különös eset eldöntésére. Emellett döntőbírsági bizottságot állítanak fel és ennek feladatává lennének, hogy szükség esetén értelmezze a békeszerződések rendelkezéseit. A bizottság maga állapítaná meg eljárás rendjét és határozatai végleges jellegűek lennének.

Óriási bányakatasztrófa Németországban

Kétszázharminc bányász betemetett a tárna

Eddig százhuszonkilenc holttestet huzzak ki a romok alól

Essenből jelentik: Az elmúlt éjszaka a rajna-westfáliai szénbányavidéken borzalmas katasztrófa történt. Az egyik bánya robbanás következtében beomlott és a romok százharminckilenc embert maguk alá temettek. Eddig hetven holttestet huzzak ki a romokból, hatvankilenc bányász még a bányában van, de teljes lehetetlenség hozzájuk férni és megmenteni őket. A bányabau dolgozó munkások közül csak kevesen tudtak a robbanás megtörténte után a bányából menekülni.

Szerdán este nyolc óra felé történt a Minister Stein-tárnában a bányalégrobbanás, amelynek következtében a tárna beszakadt és maga alá temette a munkásokat. Azonnal megindították a mentési munkálatokat, de az állandóan fejlődő gáz lehetetlenné tette a munka sikeres folytatását. Több bányász, aki minden veszedelem dacára mégis be akart hatolni a tárnába, elájult és csak nehezen tudták őket felszínre hozni.

Csütörtökön lehetett csak valamivel mélyebbre a tárnába hatolni, ahol először harminchat holttestet találtak.

A tárna előtt óriási tömeg tolong, asszonyok, gyermekek jajgatva keresik férjüket, apjukat, kétségbeesetten könyörögnek, mentésük meg hozzatartozóikat. A szerencsétlenség okát még nem tudták kideríteni.

A Minister Stein-tárna az Egyesült Kö- és Feszékművek Rt. tulajdona és husz percrenyre fekszik Dortmund városától. A tárna évi 900,000 tonna szenet szállított, mélysége ötszáz méter, teljes munkáltszáma háromezer. Ilyen nagy bányakatasztrófa, mint a mostani, még nem fordult elő Németországban.

Luther kancellár, aki jelenleg Karlsruheban tartózkodik, a dortmundi katasztrófáról érkezett hírek vétele után azonnal megváltoztatta dispozicióit. Megrovidítí karlsruhei tartózkodását és már az első délutáni órákban Dortmundba és a felrobbant bányához utazik, hogy az illetékes tényezőkkel tanácskozzék a katasztrófától sújtott családok segélyezése dolgában.

Ujabb dortmundi jelentés szerint a Stein-tárna áldozatainak száma 137. Ezek közül 129 halott és 8 súlyos sebesült. 93 bányász hiányzik és nem valószínű, hogy ezek közül egy is életben maradt volna. A robbanás okát eddig még nem sikerült megállapítani. Loeb, a birodalmi gyűlés elnöke, a csütörtöki ülésen a birodalmi gyűlés részvétét fejezte ki az áldozatok hozzátartozói iránt és kijelentette, hogy a német nép gondoskodni fog a szerencsétlenségtől sújtott családokról. A birodalmi gyűlés tagjai az elnök beszédét állva hallgatták végig.

Szombori tanítónő véres tragédiája Aranyelovácon

Egy tanító felesége féltékenységből agyonlőtte a szombori görögkeleti lelkész leányát

Beogradból jelentik: Véres féltékenységi dráma játszódott le a Beogradtól ötven kilométerre fekvő Aranyelovácon. A dráma áldozata Petrovics Bojana, szombori származású fiatal tanítónő, a szombori görögkeleti lelkész leánya. Petrovics Bojana néhány évvel ezelőtt végezte el Szomborban tanulmányait és nemrég kinevezték az Aranyelovácon melletti fürdőhely iskolájába tanítónővé. Itt él nővére és sózora, aki vendéglős és a leány náluk lakott. Mindenki becsülte és szerette a szelid, kifogástalan életű tanítónőt.

Ez év elején került Aranyelováca-ra Paunovics Száva tanító, aki nagy figyelmességet tanúsított fiatal kolléganője iránt. Az idős tanító magartartásán senki sem ütközött meg, csak a tanító felesége, egy gazdag földműves leánya, aki csakhamar féltékenykedni kezdett. A félreértést csak növelte az, hogy Paunovics az iskolából gyakran hazakísérte Petrovics Bojanát, sokszor nem tért haza éjszakára és sűrűn előfordult, hogy felesége előtt nem akart elszámolni hiányzó pénzösszegekről. Mindez gyanút ébresztett az egyszerű asszonyban, aki nem tudta, hogy férje szenvedélyes kártyás és a furcsa jelenségek okát a fiatal tanítónőben kereste. Emiatt szóváltás is támadt a házaspár között és egy alkalommal Paunovics megverte a feleségét.

Az asszony ezután bosszút tervezett Petrovics Bojana ellen, akit családi élete megrontójának tartott. A bosszúállás napja hamar elérkezett. Vasárnap Paunovics egyik szomszédos községben választási elnök volt és innen hétfőn sem tért

haza. A hétfői napon Petrovics Bojana, mint rendesen, az iskolába ment. Amikor Paunovicsék lakása előtt elhaladt, az asszony, aki egyedül volt otthon, behívta a tanítónőt, azzal az ürügyel, hogy mutatni akar valamit. Petrovics Bojana gyanútlanul bement a lakásba, ahol az asszony felszólította a tanítónőt, adjon írásbeli ígéretet, hogy többé sohasem fog sétálni, sem beszélni Paunovicsal. A leány az első meglepetésből felocsúdva, kijelentette, hogy ilyen írást nem állít ki, mert ezzel azt a látszatot keltené, mintha eddig valóban még nem engedett kapcsolatokat fűztek volna Paunovics-hoz. Paunovicsné ekkor kirohant a lakásból és rázárta az ajtókat a leányra. Petrovics Bojana kétségbeesetten menekülni igyekezett, kitérte a szoba ablakát, de nem tudott kiszabadulni, mert kívül vasrács volt. Ekkor az asszony, egyik kezében revolvert, másikban fészét tartva, megjelent az ablak előtt és kívülről Petrovics Bojanára célzott. Az első revolverlövés nem talált és a megremült leány sikoltozva futkosott fel-alá a szobában. Másodszor is eldördült a revolver és a lövés a leányt vállon érte. A harmadik golyó a tarkába háródott. A leány holtan rogyott össze. Paunovicsné ekkor bement a lakásba, nyugodtan felfőtöztött és a rendőrségre sietett. Itt bejelentette, hogy meggyilkolta a vetélytársnőjét. A rendőrség Paunovicsnét letartóztatta. Másnap a boncolás igazolta a leány ártatlanságát és Paunovicsné ennek hallatára idegrohamot kapott s hisztérikus sírással hangoztatta, hogy megbánta tettét.

KISEBBSÉGI ÉLET

Segesvároa most a napokban megtartott szász választógyűlésén a bányási svábok vezetői is résztvettek. Az elnök dr. Wolff üdvözlő szavai után a bányási német-sváb néptanács elnöke Muth Gáspár mondott beszédet. A bányási svábok — mondotta — elöthalálra együtt harcolnak a szász festvéreikkel, akiknek lelkét semmiféle terrortól nem lehet megölni, akárhogy pusztítják is iskoláikat, kulturájukat és földjüket. Roth Ottó dr. képviselő nagy beszédében arra hívta fel a románság figyelmét, hogy a hazai németiség elég erős arra, hogy egységét biztosítsa. A németek hűségét és szolgálatait, iskoláik és tanyáik elrablásával viszonyozták. Mint egységes német nép akarunk élni Romániában. Privilegiumokat nem kívánunk, de követelnek szabad fejlődést, nyelvük, kulturájuk tiszteletét. Az üldözö politika csak erősíti a németiség szolidaritását, aminek kifejezése a szászok és svábok segesvári kézfogása is. Krauter Ferenc dr. képviselő a nagy német egység mellett tett tanuvalomást, míg Brandsch Rudolf képviselő az egyesülésben rejlő erőt méltatta. Müller szenátor, Neugeboren Emil és dr. Balles beszédei után határozati javaslatot fogadtak el, melyben felhívják a német parlamenti pártot, hogy folytassa elszántan a német nép kisebbségi politikát Romániában.

Öszinte és megértő nyilatkozatot tett az egyik erdélyi magyar lap tudósítója előtt Bocu Sever dr. az erdélyi románság egyik vezetője. Már kezdetől fogva — mondotta — azon a nézeten voltam, hogy a Magyar Párt működését nem mérlegelik a kellő mértékkel. Elsősorban is a Magyar Párt hivatása Romániában istápolni a magyar nemzeti kisebbségben a magyar nemzeti érzést, a faji kultúrát, annak irodalmát és nyelvét. Kultúr szempontból tehát elvitathatatlan létezésének szükségessége. Mint nemzeti alapon álló párt, mely fájának egyensúlyán öröklik, nem egyesülhet, nem fogadhat kebelébe olyan osztályirányzatot, mely nemzetközi alapokon állva, nem tudja értékelni a nemzeti érzést. Politikai szempontból a magyar párt függetlenül kell, hogy legyen minden más politikai párttól. Ha a politikai taktika úgy hozná magával, hogy valamelyik uralkodó politikai párt és a magyar párt között közeledés jönne létre, ilyenkor mindig szem előtt kell tartani a függetlenségét. Egy ilyen függetlenül működő kisebbségi párt csak hasznára lehet az országnak, amíg függetlenségét nem fordítja államhátrató célok realizálására. Ilyenkor aztán a saját és a magyar nemzeti kisebbség érdekei ellen vét elsősorban, mert csak az színi meg igazán a nemzeti többség bizalmatlansága által felszínre futott kritikus helyzetet. En példánul nem restellem megmondani, hogy helytelenítem, nagyon helytelenítem Tataresen kisebbségi államtitkárnak a magyar párttal szemben tanúsított eljárását. Nem lett volna neki szabad beleavatkoznia a magyar párt belügyeibe. Nem lett volna neki szabad zavart támasztani a pártban, különösen akkor, amíg ilyen súlyos vádak merültek fel a magyarság ellen. Ilyenkor az ember vár, figyel, tanulmányoz, kilési a gyanúba vett párt minden irányozódását, hogy tudja, de ezuttal pozitív formában, vajjon tényileg van-e valami alapja ennek a gyanúnak. Nekünk románoknak nem szabad tévednünk ilyen nagy horderejű kérdésben és minden módot, minden alkalmat meg kell adnunk az ország területén élő kisebbségeknek, hogy a fejlődésük és akciójuk tanulmányozása által pozitív ismereteket szerezzünk az általunk követett irányról. Az erdélyi román politikusknak ez a figyelemreméltó nyilatkozata a magyarság körében nagy feltűnést keltett.

A német kommunisták fegyveres felkelést készítettek elő

A lipcsei kommunista bűnpör tárgyalása

Lipcseből jelentik: A fegyveres fel-forgatásra való törekvéssel és gyilkosság kísérletével vádolt 16 kommunista bűnperének tárgyalásán a védőknek az a javaslatát, hogy a bíróságot elfogultság miatt utasítsák vissza, nem fogadták el. Elsőnek Neumann elsőrendű vádlottat hallgatták ki. Neumann részletesen nyilatkozott Németország kommunista pártjának fejlődéséről és céljairól s elmondta, hogy 1923 júliusában a párt katonai szervezetbe ment át. A vádlott hangsúlyozta, hogy ezeket az értesüléseket egy Klein nevű elvtársától kapta, aki a forradalmi bizottságnak elnöke és második politikai vezetője volt. Ez a Klein orosz állampolgár s a kommunista internacionálé küldte ki a németországi kommunista párt központjába.

A katonai szervezet hadműveleti vezetője a vádlott vallomása szerint bizonyos Kobleski volt, aki a Zoroff, Helmut és Wolff tábornok neveket viselte. Ugynevezett vezérkar állt rendelkezésére, amely csak orosz elvtársakból állott. A forradalmi bizottság főfeladata fegyverek szerzésében áll. A vádlott elismerte, hogy ő maga mintegy 35.000 dollárt kapott az orosz nagykövetség pénztárából. A forradalmi bizottság több más tagja is kapott pénzt, így egy Karl álnevű ember 50.000 dollárt. Neumann még elmondta, hogy a Wolf tábornok nevű orosz, akivel együtt dolgozott, jö-ideig az orosz nagykövetségen lakott és hogy szobájában polgári orosz biztosokkal is találkozott. A hozzáintézet kérdésre Neumann kijelentette, hogy vádlott-társa, Kobleski, feltétlenül azonos Wolff tábornokkal.

Elfogták Amerika betörő királyát

Négy éven keresztül üldözte a rendőrség

Newyorkból jelentik: Az amerikai lapok nagyrésze napok óta Gerals Chapman nevével foglalkozik. Hosszu cikkben ismertetik életét, pályafutását, közlik arcképeit, mintha valami nagy államférfi volna, vagy valamely találmánnyal gazdagította volna a tudományt. Pedig sem az egyik, sem a másik, hanem még ettől is nevezetesebb: Amerika betörőkirálya, az Újvilág legvakmerőbb banditája mister Chapman. Jelenleg a Sin-Sin börtön lakója, néhány nap előtt került fogságba, de mint elfogatásakor mondotta, csupán néhány napra.

Chapmannak a legvakmerőbb cselekedete az volt, mikor 1921-ben Newyork szívében, délben, a legnagyobb forgalom idején, megtámadott és kirabolt egy postakocsit. Másfél millió dollárt emelt el a postakocsiból és — nyomtalanul eltűnt. Ugyanezt a »bravurt« megismételte két hét múlva, amikor 70.000 dollárt rabolt. A rendőrök, detektívek egész serege nyomozta, hajszolta, míg végre csakugyan sikerült őt ellozni. Az első kihallgatása alkalmával azonban a harmadik emeleten lévő tárgyalóterem egyik ablakán kiugrott és oly szerencsés volt, hogy semmi baja nem történt. De elmenekülnie mégsem sikerült. 1923-ban acélráspolyt szerzett, azzal kitarító, óvatos munkával átfűrészeltte börtönének vasrostélyait és az összekötött ágyneműn leereszkedett és megszökött. Két évig keresték, de hasztalan volt a rendőrség minden törekvése. Egy ízben ráakadtak, beteg volt, 41 fokos lázban feküdt, megbilicselték, és — kéréket oldott. Majd ismét nyomára akadtak, körülvették, kirántotta revolverét és néhány lövést tett a levegőbe. »Ott lőttek!« kiáltotta és egy ajtóra mutatott. A rendőrök egy pillanatra odanétek és Chapman — már nem volt sehol. Egész legendakör vette már körül a betörőt.

Ugyanazon időben látták őt északon és délen, Washingtonban, St. Louisban: a külvárosok népe már sérthetetlennek tartotta, akit nem fog a golyó, a kés; az övé a bűvös köpeny, amely láthatatlanná teszi. A sok szép legendának

azonban most vége lesz; az amerikai rendőrség nagyon vigyáz rá és Gerals Chapman-nak aligha lesz többet módja és alkalmja arra, hogy kiváló tehetségét és filmre kívánczó ügyességét érvényesítse.

Készül az adóreform

A pénzügyminisztérium több új adótörvényt dolgozott ki

Beogradból jelentik: A pénzügyminisztériumban elkészült a közvetlen adókról szóló új törvény tervezete és nemsokára befejezik azt a tervezetet is, amely a pénzügyminisztériumnak az önkormányzati szervek költségvetése feletti ellenőrzéséről intézkedik. Február 15-ikén konferencia lesz a pénzügyminiszter elnökelete alatt az adóigazgatás újraszervezéséről.

A napokban a minisztériumban konferencia volt, amelyen az adórendszer egy részletkérdéséről, a nyilvános számadásra kötelezett vállalatok adózásának és a részvénytársasági tantiémek adójának reformjáról volt szó. A cél az, hogy kiegyenlítsék az egyes vidékek vállalati adói között fennálló aránytalanságot. A főbb kérdésekben az

ankéton résztvevő különböző érdekeltségek között teljes megegyezés jött létre és a minisztérium rövidesen kidolgozza az erre vonatkozó javaslatot, amelyet az egyik költségvetési tizenketted-törvénybe fognak beiktatni.

Ez a részletreform előfutára lesz a közvetlen adók régóta várt reformjának. Az adóterhek egyenlőtlensége, az adórendszerek különbözősége az ország egyes részeiben állandó súlyos elégedetlenség okozója. Az erre vonatkozó és három év alatt összegyűjtött anyagot most a minisztérium publikálni fogja, hogy az érdekeltek és szakértők véleményét mondhassanak róla és ilymódon az adóreform-törvényjavaslat minden célszerű szempont figyelembevételével nyerjen végleges szövegezést.

Agyonlőtte magát a becskerekai cukorgyári gyilkosság tettese

Menekülés közben megölt egy gazdát — Öt éven keresztül bujdosott a bánáti tanyák közt

Becskeréről jelentik: A suplyajai csendőrségnek szerdán tudomására jutott, hogy a faluhoz közel fekvő tanyák között már napok óta egy gyanús külsejű ember bujkál. A csendőrök elő akarták állítani a csavargót, az azonban futásnak eredt. Izgalmas hájsza következett, de a menekülő nagy egérutat nyert és üldözői elől be tudott jutni Mali Torák községbe. A csendőrség nyomon követte és amikor bekerítette, az ismeretlen beugrott Skutara Váza földműves udvarára. Skutara nyomban észrevette, hogy a hozzá bemenekült embert a csendőrök üldözik és ezért el akarta fogni. A menekülő azonban kést rántott elő és szíven szurta Skutarát, aki nyomban meghalt. Ekkor értek a csendőrök a házhoz, amit a gyilkos látva, revolvert rántott elő és mellette megakadályozhatták volna, föbelőtte magát. A nyomozást megindították a gyilkos személvazonosságának megállapítására.

A nyomozás szenzációs eredménnyel végződött, amennyiben Kú-

mics József községi aliügyző a gyilkos holttestében ráismert Bugár Salamonra, a becskerekai cukorgyári gyilkosság egyik megszökött tettesére, akit már öt éve köröztek a hatóságok. Bugár Szekula Vászával és több társával együtt gyilkolta meg Brill Jakab cukorgyári pénztárnokot 1923 őszén. Szekula Vászát kivégezték. Bugár azonban megszökött az igazságszolgáltatás elől. Egy időben az a hír terjedt róla, hogy Amerikába szökött. Brémából, Amerikából érkeztek is tőle levelek Écskán lakó családjához, de amint kiderült, ezeket a leveleket kivándorlókkal küldte el, hogy félrevezesse a hatóságokat, míg ő maga a Bánáti-ban bujkált.

A becskerekai ügyvédség rendelkezésre tartottatták Okolányi Tódor és Okolányi Lenke malitöráki lakosokat, akik állítólag lakásukon rejtgették a cukorgyári gyilkost. Bugár holttestét nem boncolták fel, hanem kiadták családjának. Családja azonban nem vállalkozott eltemetésére.

Kiállították a megbízólevelet a szubotikai kerület képviselőinek

Befejezte munkáját a választási főbizottság

A szubotikai kerület választási főbizottsága csütörtök délelőtt véglegesen megállapította a választás eredményét, amely szerint a kerület megválasztott nemzetgyűlési képviselői a következők:

Dr. Radonics Jován (radikális), Jurics Márkó (radikális), dr. Sztrilics Béla (radikális), Markusev Milán (radikális), Groll Milán (demokrata), dr. Pleszkovics Lukács (demokrata).

A főbizottság megállapítása szerint a szubotikai kerület 36.673 választója közül 31.813 szavazott le. A hányados 4544 volt.

Szubotica városban a radikális-pártra 3693, a vajdasági néppártra 582, a német pártra 674, a demokrata-pártra 2308, a szocialista-pártra 194, a magyar

pártra 992, a Lovrekovics-pártra 114, a bunyevác-sokác-pártra 629, a földműves-pártra 42 szavazat esett.

A szubotikai járásban a szavazatok így oszlottak meg I. urna 2477, II. 546, III. 73, V. 959, V. 97, VI. 238, VII. 59, VIII. 1063, IX. 18.

Kanizsa városban: I. urna 1336, II. 18, III. 22, IV. 160, V. 282, VI. 204, VII. 17, VIII. 145, IX. 9.

Szenta városban: I. urna 950, II. 15, III. 11, IV. 291, V. 84, VI. 171, VII. 11, VIII. 4, IX. 4.

Szenta járásban: I. urna 2706, II. 75, III. 64, IV. 1679, V. 231, VI. 616, VII. 66, VIII. 122, IX. 26.

A topolai járásban: I. urna 5485, II. 112, III. 1024, IV. 1999, V. 621, VI. 924, VII. 122, VIII. 187, IX. 42.

A választási főbizottság az eredmény kiszámítása után kiállította a megválasztott képviselők megbízó levelet, amelynek szövege a következő:

Az alkotmány 67. és 72. szakaszai alapján a nemzetgyűlési képviselő-választásról szóló 3. 81. szakaszai alapján a szubotikai törvényszéki választókerület választási főbizottsága, 1925. február 12-én tartott ülésén..... lakost nemzetgyűlési képviselővé nyilvánította, a nemzetgyűlés rendkívüli ülészakára, amely 1925. év március 7-én Beogradban ül össze.

E megválasztás törvényes igazolásául a szubotikai törvényszék választókerületének választási főbizottsága kiadja ezt a megbízó levelet.

A megbízó levelet a főbizottság elnöke, a bizottság tagjai aláírják és a bizottság peesétjével látják el.

Jurics Márkó és Markusev Milán képviselők személyesen vették át megbízólevelüket dr. Putnik Száva főbizottsági elnöktől. A többi négy megbízólevelet a választási törvény rendelkezése értelmében a rendőrség után kézbesítik a megválasztott képviselőknek. Dr. Pleszkovics Lukács még csütörtök délelőtt átvette mandátumát a rendőrségtől.

Bonyodalmak

a kormánypartok negyedik szubotikai mandátuma körül

A kormánypartok választási megegyezése szerint a negyedik mandátum a Pribicevics-párté — A topolai jelölt helyettes nem mond le

A szubotikai kerület választási eredménye értelmében tudvalevőleg négy radikális és két demokrata képviselő nyert mandátumot. A választási főbizottság csütörtök délelőtt már ki is állította a mandátumokat dr. Radonics Jován, Jurics Márkó, Sztrilics Béla, Markusev Milán radikális, valamint Groll Milán és dr. Pleszkovics Lukács demokrata képviselők részére. A negyedik radikális képviselő Markusev Milán kereskedő, mint ismeretes, a topolai és szentai járás egyesített kerületeinek volt a helyettes jelöltje. Erre a negyedik mandátumra azonban a radikálisokkal közös listán szereplő független demokrata-párt tart igényt. Hír szerint azonban Markusev Milán nem hajlandó átadni mandátumát, ami zavart okoz a két kormánypart közötti választási megegyezés végrehajtásában.

Kérdést intéztünk dr. Petrovics Márkó ügyvédhez, a független demokrata-párt szubotikai szervezetének egyik vezetőjéhez aziránt, hogy mi a Pribicevics-párt álláspontja ebben a kérdésben. Petrovics Márkó dr. a következőkben nyilatkozott az ügyről a Bácsmegyei Napló munkatársa előtt:

— A közös lista összeállítása alkalmával megállapodást létesítettünk a radikális-párttal, hogy a szubotikai kerület negyedik mandátumát a független demokrata-pártnak biztosították. Ezt olyképp kellett volna garantálni, hogy a mi jelöltünk megkapta volna a topolai és szentai járás jelöltségét. Időközben azonban a vidéki radikális szervezetek megtartották jelölő gyűléseiket és a mi általunk igényelt és nekünk ígért járásokban Sztrilics Bélet, helyettesül pedig Markusev Milánt jelölték.

— Miután azt akartuk, hogy a választásokon az első urna legyen a kormánypartoké, sietniünk kellett a jelölések benyújtásával és így nem volt időnk már arra, hogy újra tárgyaljunk a radikálisokkal, illetve, hogy ők vidéki szervezeteiket újból összehívják. Ezért átvettük Szenta és Sztarakanizsa város jelöltségét. Azonban tudatában voltunk annak, hogy az esetben is, ha a közös lista négy mandátumot nyerne, a mi je-

lőltünk így nem kaphat mandátumot, miután Szent és Kanizsa választóinak a száma alul marad a többi járások választói számánál és így a negyedik mandátum valamelyik radikális jelölt helvettesének jutna. Ezért, hogy a radikálisok a negyedik mandátumot mégis részünkre biztosítsák, Markusev Milán helyettes jelölt kötelezettséget vállalt, hogy megválasztása esetén lemond a mandátumról és így a negyedik mandátum a mi jelöltünknek dr. Milics Ivának jut.

— Nem alapítanok azok a hírek, hogy Markusev Milán nem akar lemondani mandátumáról. Erre nem is kötelezheti őt senki, azonban köti a radikális-pártnak velünk létesített megállapodása. Az ügyben most folynak köztünk és a radikálisok között a tárgyalások és bizom abban, hogy a kérdést sikerüljön fogéképpen megoldani.

Kongresszusra hívják össze

az utódállamok magyar gazdáit

Szent-Ivány József szlovenszkói magyar képviselő akciója

Prágából jelentik: Szent-Ivány József képviselő, a szlovenszkói kisgazdapárt elnöke nagyjelentőségű akciókat készít elő. Miként Prágából jelentik, Szent-Ivány József legközelebb össze fogja hívni az utódállamok magyar gazdáinak kongresszusát. Szent-Ivány szerint a magyar nemzeti kisebbség mindenütt túlyomú részben a földművelésből él és így feltétlenül szükség van arra, hogy a különböző utódállamok magyar gazda-társadalmára egyesüljön egy közös szervezetben ugy gazdasági, mint nemzetközi érdekeinek védelmére érdekében.

Értesüléseink szerint Szent-Ivány képviselő a kongresszust a nyár folyamán akarja megrendezni, egyelőre azonban még nincsen megállapítva, hogy hol. A szlovenszkói kisgazdapárt, mint kezdeményező, a nagyszabású értekezlet színhelyéül Pozsonyt, vagy Komáromot fogja ajánlani.

Uj vámbivatal épül Szuboticán

A város ingyen telket adott az államnak

A subotici fővámbivatal egyre szaporodó munkája miatt a hivatal helyiségei már régóta szűknek bizonyultak, ami nagy mértékben hátráltatta a vámbivatal munkáját. Emiatt még az ősszel megtartott hivatalvizsgálat után a beográdi vámvézerigazgatóság elhatározta, hogy megfelelő új helyiségekről fog gondoskodni. Szó volt arról, hogy az Aleksandrova uccán levő volt felsőkereskedelmi iskolai épületet átveszik a várostól és arról is, hogy az állam új vámbivatalt és raktárhelyiségeket fog építtetni. Később ezek a tervek megváltoztak és a vámbivatal tárgyalásokat kezdett a vasutállomással szemben fekvő egyik nagyobb bérház tulajdonosával az épület megvásárlása tárgyában. A meg egyezés létre is jött, mielőtt azonban a vételt megkötötték volna, Jurics Márkó képviselő azt indítványozta, hogy a város adjon ingyen telket a vámvézerigazgatóságnak és az építessen új hivatali épületet és tisztviselőlakásokat, mert károsnak tartja, hogy a bérház megvásárlásával tíz család lakás nélkül maradjon. Ezt a tervet a vámvézerigazgatóság is elfogadta, aminek alapján Jurics képviselő indítványára a városi tanács szerdai ülésén elhatározta, hogy a városi raktárak mellett megfelelő telket ad ingyen az államnak.

Mint értesülünk, a vámvézerigazgatóság hozzájárulásával még a tavasszal megkezdik a városi telken az új vámbivatal és vámraktárak építését.

Felmentették

a hullagyalázással vádolt pécsi egyetemi hallgatót

Az egyeteméről kizárt Hoffmann Géza nem követett el vallás elleni kihalást

Pécsről jelentik: A múlt évben az egyetemen elkövetett hullagyalázások miatt az egyetemi hatóság megindította a vizsgálatot és ennek eredményéhez képest Hoffmann Gézát kizárta a pécsi egyetemről. Ezt a határozatot a kultuszminiszter akként változtatta meg, hogy Hoffmann Gézát valamennyi magyarországi egyetemről örökre kizárta, a parlamentben előterjesztett fájvédő interpelláció eredményeként pedig a fegyelmi akták az ügyvédséghez kerültek.

Az ügyvédség Hoffmann és az elbocsátott egyetemi szolga cselekedetében vallás elleni kihalást látott jellemzőnek. Az ügyben a bíróság ítélezett, amely Hoffmann Gézát a vád alól felmentette. Ez ellen az ítélet ellen az ügyvédség felelősséget. Így került az ügy szordán a törvényszék elé. A törvényszék a bírósági ítéletét helybenhagyta. Annak ellenére, hogy a törvény értelmében ez ellen az ítélet ellen jogorvoslat nincs, az ügyész semmisségi panaszt jelentett be és így az iratok a táblához kerülnek.

Revolver-harc

az angorai parlamentben

Három képviselő megsebesült

Konstantinápolyból jelentik: Az angorai parlament véres események színhelye volt. Kormányparti képviselők revolverrel szálltak egymással szembe, sebesülések történtek. A kiindulópont egész jelentéktelen ügy volt. Husszein bej képviselő pártfelelőtől, Halid basától azt kérte, hogy egy indítványt írjon alá. Halid erre nem volt hajlandó, mire vita fejlődött ki köztük, a vitából dulakodás lett és csak nagynehezen sikerült a dulakodókat szétválasztani. A folyosón azután tovább folyt a vita, Halid basa nekítámadt Husszeinnak és ekkor egy harmadik pártfelelő, Ali bej lépett közbe.

Halid basa ebben a pillanatban revolvért rántott, Ali bej vissza akarta őt tartani, több más képviselő is közbevetette magát, de a következő pillanatban már több revolver is került elő. A rövid, de heves revolver-harc végén Halid basa súlyosan, Ali bej és Avni bej pedig könnyebben megsebesültek. Kórházba kellett őket szállítani. A kormány a legszigorúbb eljárást fogja a dulakodásban résztvevők ellen megindítani.

Lengyelországban

is körözik kémkedésért Hladis-Dobernik Józsefet

Budapestről jelentik: A megszőkött csehszlovák kém ügye még mindig élénken foglalkoztatja a diplomáciai és rendőri hatóságokat. A hivatalos helyek eleinte azt hangsúlyozták, hogy Hladis-Dobernik József nem kémkedés, hanem sikkasztás miatt vőtt őrizetben, így akarták tudnifilleg elérni, hogy a csehszlovák követség ne terjessze ki a menedékjogot a megszőkött rabra, hanem adja ki a rendőrségnek. Amióta azonban nyilvánvaló, hogy a csehszlovák hatóságok nem akarják kiszolgáltatni Hladis-Dobernikot, a hatóságok hivatalosan is beismerik, hogy Hladis-Dobernik egyike a legveszedelmesebb kémeknek. Legutóbb azt az új megállapítást tette a rendőrség, hogy a székevényét Lengyelországban is körözik ugyancsak

kémkedés miatt. A bűnügyi nyilvántartóban megtalálták azt a körözőlevelet, amelyet a lengyel igazságügyi hatóságok bocsájtottak ki Hladis-Dobernik József ellen. E körözőlevél szerint Hladis-Dobernik József egyetemet végzett, jogi és államudományi doktorátussal rendelkező férfit, ki öt nyelvet tökéletesen beszél. Megállapította a rendőrség azt is, hogy Hladis-Dobernik József a szejdi nemzeti hadseregben szolgált és onnan szökött meg. Akkor Csehszlovákiába menekült, de később visszatért és sikerült leszerelnie. Azóta többször járt Budapesten. A fájvédő sajtó éles hangon támadja a kormányt, amiért nem tanúsít — szerintük — kellő erélyt a Hladis-Dobernik kiadatási ügyében. Gróf Andrássy Gyula lapja, a Magyarország azt követeli, hogy a megszőkött kém erőszakkal fegyveres erővel hurokoldja el a követség épületéből. Felmerült egyébként az a gyanu, hogy Hladis-Dobernik már nem is tartózkodik a követségben. Az utolsó két napon ugyanis hurokoldott a követség és nagyon könnyen megtörténhetett, hogy valamelyik szekrény könyvek és iratok helyett a menedékjogot élvező kémet rejtgette.

HIREK

— A Bácsmegyei Napló mai száma technikai akadályok miatt csak nyolc oldalon jelenhetett meg.

— Pénteken folytatják a jugoszláv-magyar tarifális tárgyalásokat. Beogradból jelentik: A vasuti tarifákról tárgyaló jugoszláv és magyar bizottságok hosszabb szünet után pénteken folytatják tanácskozásukat. Az első tanácskozáson Perics Misko külügyminiszter-helyettes, a jugoszláv delegáció vezetője és báró Wodianer, a magyar bizottság elnöke is részt vesznek.

— Tanácskozás a külügyminisztériumban a fiumei szlávok nyelvhasználatáról. Beogradból jelentik: A külügyminisztériumban dr. Nincsić Momcsillo külügyminiszter elnökletével ülést tartott a minisztériumnak az olasz tárgyalásokkal foglalkozó négyes bizottsága. A tanácskozáson a Fiumében élő szlávok nyelvhasználatának kérdéséről volt szó. A tanácskozást — amely este félnyolcig tartott — pénteken folytatják.

— Visszahelyezik a felmentett becskeréki rendőrfőkapitányt. Becskerekéről jelentik: Matics Slavko becskeréki rendőrfőkapitányt, — mint a Bácsmegyei Napló jelentette — a választások napján felmentették állásától. A felmentés oka az volt, hogy Matics, aki nem foglalkozott ugyan aktív politikával, közelebb állt a nacionalista blokkhoz, mint a hivatalos radikális párt. Mivel ezek az ellentétek a választások után elsimultak, valószínűnek tartják, hogy Matics főkapitányt visszahelyezik állásába, ami Becskereken nagy meglepetést keltene, mert Matics főkapitány mindenkor pártatlan hivatali működést fejtett ki.

— Kilencezer állami alkalmazottat bocsátottak el Franciaországban. Párisból jelentik: A kamara folytatta az állami alkalmazottak fizetéséről szóló vitát. A pénzügyi bizottság előadója kijelentette, hogy a bizottság a népes családokkal bíró állami alkalmazottak külön pótlékára és a helyi pótlékokra vonatkozó követelést magáévá teszi és pótlékul az alapfizetés tíz százalékát ajánlja. A délutáni ülésen felszólt Herriot miniszterelnök és kijelentette, hogy a kormány tekarékossági okokból mintegy kilencezer állami alkalmazottat elbocsátott, köztük számos magasabb tisztviselőt is.

— Az Almási templom szvecsárja. Noviszadról jelentik: Csütörtökön, Három királyok napján tartották meg az évente szokásos Almási templom-szvecsárt, amely ünnepi istentisztelettel kezdődött és amelyen a misét dr. Csirics Irenej bácsi püspök mondotta. A mise után az Almási iskolában díszbéd volt, amelyen a szerb társadalom előkelőségei vettek részt. Délután a templom előtt népünnepélyt rendeztek.

— Házkutatás egy novisadi kommunista gimnáziumi tanulóánál. A novisadi rendőrség az ügyészség utasítására szerdán házkutatást tartott egy hetedik osztályú gimnazistánál, akit egy névtelen levél kommunista-propagandával vádol. A házkutatás eredményes volt, lakásán sok kommunista röpiratot találtak, de lefoglalták nála a csehszlovák kommunista-párttal való levelezést is. Az ügyészség a diákot, tekintettel fiatal korára, szabadlábon hagyta.

— Felakasztotta magát a varrógépjére. Osijekről jelentik: Rajak Mária oszijekai varrónő, — kinek férje nemrégiben halt meg — nagy nyomorban élt. Szomszédjainak több ízben panaszkodta, hogy elviselhetetlen számára az élet és mielőbb követni fogja férjét a halálba. Kedden nem látták a szomszédok a varrónőt és mikor rosszat sejtve betörték a lakás ajtaját, — holtan találták Rajak Mariát. Guggoló helyzetben a varrógépjére akasztotta fel magát.

— Főlemelték a kórházi ápolási díjakat. A novisadi közegészségügyi felügyelőség előterjesztésére a közegészségügyi minisztérium főlemelte a kórházi ápolási napidíjakat. Szuboticán, Pancsován, Mitrovicán és Vinkovcán az ápolási napidíj az eddigi 25 dinár helyett 30 dinár, Szomborban, Szentán, Vrsacot és Belackván az eddigi 20 dinár helyett 24 dinár.

— A novisadi radikális-párt beszédje. Noviszadról jelentik: A novisadi radikális-párt csütörtökön rendezte az évente Három királyok napján megtartani szokott beszédjét, amelyet ez alkalommal is a Szloboda nagytermében rendeztek és amely, mint évtizedek óta, ezidén is a leglátogatottabb mulatság volt.

— Brutális rendőrök. Osijekről jelentik: Az Osijeken megjelenő „Hrvatski List” kolportárszóját a hatóság már hónapokkal ezelőtt betiltotta. A választásokat követő napon a lap rendkívüli számot adott ki, amelyet Basics Iván és fia lapárosok nyilvánosan terjesztettek. Emiatt a rendőrség mindkettőjüket letartóztatta, — a lapot és a náluk talált pénzt pedig elkobozta. — Basics Ivánt és fiát a rendőrségi fogdában a rendőrök annyira megverték, hogy mindketten súlyos sérüléseket szenvedtek. Osijek város rendőrfőkapitánya a rendőrök ellen nyomban megindította az eljárást.

— A református ifjuság Jókai-ünnepélye. Noviszadról jelentik: A református ifjuság február 21-én a Szlobodában Jókai századik születési évfordulója alkalmából emlékünnepelelyt rendez, amelynek műsorán az emlékbeszédet kivül Jókainak „Világszép lányok” című három felvonásos vígjátéka is szerepel, amelyet a református ifjuság ad elő.

— Ujból gyilkolt egy halálraitelt rablógyilkos. Budapestről jelentik: Seidler Károly 73 éves aggastyán csütörtökön reggel a Dunába dobta szállásadójának, Cöhler Józsefnek tizenhét hónapos kisleányát. Seidler a gyilkosságot bosszúból követte el, mert azt hitte, hogy a szekrényéből eltűnt pénzét szállásadója lopta el. A gyilkos tette után önként jelentkezett a rendőrségen, ahol megállapították, hogy Seidert rablógyilkosságért egyszer már halálraitelték, büntetését azonban kegyelemből huszonöt évi fegyházra változtatták át, amit ki is töltött. A rendőrség a gyilkost letartotta.

— **A magyar nemzetgyűlés ülése.** Budapestről jelentik: A nemzetgyűlés csütörtöki ülése elé nagy várakozással tekintettek, mert azt várták, hogy *Rassay Károly* ma teszi szavát *Rupert Rezső* mentelmi jogának megsértéséről. A házelnökség úgy döntött, hogy a Rupert-ügyet csak a költségvetés után tárgyalják. A csütörtöki ülésen befejezték a kereskedelmi tárca költségvetésének tárgyalását, majd *Erdélyi Aladár* előadó ismertette a földmívelési tárca költségvetését.

— **A novisadi újságíró-szerekció** február 23-án, farsang hétfőjén, a Szloboda nagytermében bálát rendez, amelyhez a meghívók első csoportja csütörtökön már kiment. A meghívó belépőjegyül szolgál. Amennyiben valaki, aki arra igényt tart, meghívót elnézésből vagy a posta hibájából nem kapott, jelentse azt bármely novisadi lapnak vagy a Bácsmegyei Napló novisadi szerkesztőségének. (Telefon: 580.)

— **Kirabolták Madrid legnagyobb szállodáját.** Madridból jelentik: Szerdán éjszaka példátlanul vakmerő módon kifosztották Madrid legújabb épült, legnagyobb szállodáját. Reggel a személyzet és a vendégek szokatlanul későn ébredtek és valamennyien rosszul létről panaszkodtak. Csakhamar észre vették, hogy valamennyi szobában rendetlenség van és a padgyászok alaposan meg vannak dezsmálva. Ertesítették a rendőrséget, amely megállapította, hogy egy rablóbanda hatolt be éjszaka a szállodába, amelynek tagjai a személyzetet és a vendégeket valamilyen narotikus szerrel elkábították és az egész szállodát kifosztották. Az egész madridi rendőrséget mozgósították a vakmerő rablók kézrekerítésére, azonban még nem sikerült nyomukra akadni.

— **Elkeseredett hangulat a Párdány körüli német községekben.** Becskerekéről jelentik: Párdányban még folyamatosan van a vizsgálat és arról nem adnak még ki hivatalos jelentést. A hatóságok megállapították, hogy Módoson és a környékbeli falvakban is elkeseredett hangulat uralkodik a német lakosság körében és ezért a csendőrséget ezekben a községekben megerősítették.

— **A választás opiógusa.** Novisadról jelentik: Csütörtökön délelőtt a novisadi közkórházba szállították *Stakics Nikolát*, a Davidovics-párt bececsi szervezetének egyik vezetőjét, akit szerdán ismeretlen tettesek — valószínűleg politikai bosszúból — véresre vertek. A súlyosan sérült *Stakicsot* *Skreblyin* Iván vizsgálóbíró csütörtökön kihallgatta.

— **A szuboticali nyugdíjasok nem kapták meg februári illetményeiket.** A szuboticali állami nyugdíjasok körében nagy elkeseredést kelt, hogy a pénzügyigazgatóság még mindig nem folyósította február hónapra járó nyugdíjukat. A nyugdíjasok elhatározták, hogy a kormánypart egyik szuboticali képviselője útján panasszal fognak fordulni a pénzügyminisztériumhoz.

— **A Suboticali Jogász-Egyület gyűlése.** A Suboticali Jogász-Egyület hó 18-án gyűlést tart a törvény szék 51. számú szobájában. A gyűlés délután öt órakor kezdődik.

— **Fűtők és gépészek vizsgálja.** A becskereki fűtő- és gépészvizsgáztató-bizottság közli, hogy a február 21-iki vizsgán csak lokomobil-fűtők és gépészek vagy stabil kazánfűtők vehetnek részt. A stabil gépek gépészei számára a cséplések idején tartanak vizsgát.

— **Megfigyelés alá helyezik a bolgár kertészeket.** Beogradból jelentik: A belügyminisztérium rendeletet adott ki, amely szerint a tavasszal nagy számmal érkező bolgár kertészeket megfigyelés alá kell helyezni, nehogy államellenes működést fejtsenek ki. A bolgár kertészek csak belügyminiszteri engedéllyel tartózkodhatnak az országban.

— **Az osztrák operaegettes vendégjátéka Szubotican.** Az osztrák nemzeti színház operaegettése a jövő héten Szubotica-ra érkezik és a városi színházban bemutatja *Rajhenics „Szerelmek játéka”* című operettjét. A darab primadonna-szerepét *Trbukoviczné*, a fő férfiszerepét *Trbukovic* alakítja. Főlép még az előadásban *Majhenics Vlatko* színederkómikus is.

— **Testnevelő tanfolyam gyermekeknek és nőknek.** *Doktor Sári, dr. Doktor Sándor* orvos professzor leánya, ki Drezdában és Prágában képezte ki magát *dr. Mencsendicz* módszer szerint, a testnevelés tanítására, Subotican tanfolyamokat fog tartani nőknek és mindkét nembeli serdülő gyermekeknek, akiknek fejlődése elégtelen, vagy tartása, alakja hibás. De tanfolyamot nyit azok számára is, akiknek ugyan hibátlan, szép az alakjuk, de akik testi egészségüket és hibátlan alakjukat meg akarják őrizni. A tanfolyamokra, amelyek hétfőn nyílnak meg, jelentkezni lehet *Doktor Sárinál* *Sokolska-utca 19* szám alatt (*dr. Vécsei Jenőné* lakásán).

— **Műfogak acéliből.** A német ipar és kereskedelem az idén fokozott erőfeszítéssel készül a német birodalom hagyományos közgazdasági eseményére, a március 1-én megnyitandó lipcei vásárra. Az idei tavaszi vásárra a német kereskedelem és ipar számos szenzációs újdonságot tartogat. Így a *Krupp-műveknek* sikerült újfajta eljárással olyan acélt előállítani, amely nem rozsdásodik. A rozsdamentes acél számos iparágban ki fogja szorítani a nemes fémeket. Erre vonatkozólag már hosszabb idő óta folytattak kísérleteket. *Kruppék* találmányukkal műfogakat is akarnak gyártani. Erre vonatkozólag már hosszabb idő óta folytattak kísérleteket, melyek eredménnyel jártak. Így tehát csakhamar eltűnik majd a porcellán-, arany- és platina-fog és széles néprétegnél elfoglalja helyét a sokkal olcsóbb acél-műfog.

— **A radikális klub bálja.** A szuboticali radikális klub csütörtök este tartotta meg bálját a *Bárany-szállóban*. A fényes sikerű bálon nagyszámu közönség vett részt. A mulatság a reggeli órákig tartott a legjobb hangulatban.

— **Ulain multja.** Budapestről jelentik: *Korda Tibor* hírlapíró 1924 január 20-án „*Egy ember, aki biztos a dolgában*” címmel cikket írt *Ulain Ferenc*ről, akiről azt állította, hogy a kufuszából gazdagodott meg és ismertette *Ulain* kARRIER-jét, amely atrocitásokon át vezetett a képviselői mandátumig. *Ulain* rágalmaszi pört indított a hírlapíró ellen és az ügyet csütörtökön tárgyalta *Schadt* tanácsa. *Korda Tibor* elmondta, hogy *Ulain* azelőtt szabadjóműves és szélsőséges internacionalista volt. Ismertette *Ulain* politikai pályafutását és bizonyítja, hogy *Ulain* a kurzus előtt nagyon szegény ember volt, most pedig dúsgazdag. *Korda* védője *dr. Király Károly* kérte a valódiság bizonyítását és több politikust kihallgatását. *Dr. Károlyi József*, *Ulain* ügyvédje ellenente a valódiság bizonyítását, amit azonban a bíróság elrendelt.

— **Újból összeül a becskereki adókvivető bizottság.** Becskerekéről jelentik: A választások miatt elrendelt adókvivetői szünet véget ért és az adókvivető bizottság — amelynek felfüggesztéséről szóló híreket a *Bácsmegyei Napló* már megcáfolta — pénteken újból megkezdi működését.

— **Suchard csokoládégyáros meghalt.** Neuenburgból jelentik: *Suchard Károly*, a híres csokoládégyáros, csütörtökön Neuenburgban (Svájc) meghalt.

Dr. Reök Iván orvos, sebész-operateur, rendel lakásán, főté, volt *Vermes-ház*, *Lövi-testvérek* fölött.

Meghívó. A Magyar Radikális Klub választmánya f. hó 14-én, szombaton délután 4 órakor, a klubhelyiségben választmányi ülést tart. A klub hivatalos órái minden nap d. e. 10–12-ig és délután 5–7-ig.

— **A szuboticali jogászegylet dîner dansantja.** A szuboticali jogászegylet felhívja tagjait és barátait, hogy a február 18-án rendezendő vacsorára 16-án déli 12 óráig jelentsek be részvételüket *Gyorgyevis Jován* törvényeségi bírónál. Aki tévedésből nem kapott meghívót, tekintse ezt a közleményt meghívásnak.

— **A Lyon Lea Subotican.** A szuboticali Hakoab zsidó ifjusági egyesület ujonnan alakult műkedvelő gárdája legközelebb bemutatja *Bródy Sándor „Lyon Lea”* című drámáját. Az előadást *Garai Béla* rendezi.

— **Újabb visszaélés derült ki a Porosz Állami Banknál.** Berlinből jelentik: A Porosz Állami Banknál újabb visszaélés derült ki. *Triebel igazgató*, a bank egyik osztályának főnöke, a bank ügyfeleitől visszavásárolt bizonyos értékű papirokat és nem helyezte el a banknál. Ezeknek a papiroknak az árfolyama akkoriban igen alacsony volt, ma nagy értéket képviselnek. *Triebel* fölfüggesztették állásától. Hír szerint az ügybe a bank több hivatalnokja is bele van keverve.

— **Szökés a fogházból.** Oszijekről jelentik: *Schrierer Oszkár*, oroszországi származású szabó, az oszijekai ügyészségi fogházban töltötte büntetését. Megengedték neki, hogy ór kíséretében Oszijeken lakó családját meglátogassa. Ilyen látogatás alkalmával sikerült neki az ór elől megszökni. Hasztalan körözték, nem akadtak a szökevény nyomára. Most Amerikából érkezett hír a megszökött szabótól. Arról értesíti családját, hogy átkelt az óceánon.

— **Az Aesculap-bál sikere.** Szerdán este tartották meg a szuboticali orvosok és gyógyszerészek a *Bárany-szállóban* az *Aesculap-bált*, amely az idei szezon legelegánsabb és legsikerültebb mulatsága volt. Az izlésesen díszített termekben két zenekar szórakoztatta az előkelő közönséget.

— **Festő- és rajziskola Subotican.** *Csincsák Elemér* rajztanár festő- és rajziskolát nyit kezdők és haladók számára. A tanfolyam ügyében a szuboticali polgári fiúiskolában lehet érdeklődni.

— **Rendőrök vezették ki a kommunista képviselőket a Barmat-ügy vizsgálóbizottságának üléséről.** Berlinből jelentik: A Barmat-Kutsker-ügyben működő parlamenti vizsgálóbizottság csütörtöki ülésén kínos incidens játszódott le. *Kollwitz* kommunista képviselő, a bizottság tagja az egész eljárást komédiának nevezte, mire az elnök rendreutasította. *Kollwitz* a rendreutasítás után többször megismételte kijelentését és ezért az elnök a parlamenti őrséggel ki akarta vezetni az ülésteremből. Kiderült azonban, hogy nincs őrség az épületben. Az elnök a tanuként jelenlévő *Richter* rendőr-főnököt kérte meg, hogy gondoskodjék karhatalomról. *Richter* öt rendőrt hozatott, akik a vizsgálóbizottság három kommunista tagját eltávolították az ülésről.

A masamód szereposztásánál a rendezőség nemcsak arra ügyelt, hogy a főszerepek jó kezekben legyenek, hanem az apróbb szerepek kiosztása is a legnagyobb gondal történt. A *Tenner-házaspár* rendkívül hálás feladathoz jutott kisebb szerepekben is. *Kemény Imre* kabinetalkitást fog nyújtani. *Mendelssohn László* humorra is nagy sikerre számíthat, *Faith Ill*, *Glied Juci*, *Engel Magda*, *Kovács Baba* és *Bernát Mancsi* egészítik ki a pompás együttest. Az előadás iránt nagy érdeklődés nyilvánul meg.

— **Védekezés az árvíz ellen.** Szentáról jelentik: A vármegyei alispáni hivatal már most megtette a hatóságokhoz intézett rendeletével az előzetes védelmi intézkedéseket az esetleges árvízkatasztrófa elkerülésére. Minthogy a *Tisza* vizállása az egész országban szokatlanul alacsony, az árvízvédelmi munkálatokra az idén valószínűleg nem kerül a sor.

— **Luther kancellár beszéde Karlsruhe-ban.** Karlsruhe-ból jelentik: *Luther* kancellár a badeni kormány tagjai és meghívott vendégek előtt beszédet mondott s kijelentette, hogy a londoni egyezmény jelentős lépés a népek békeje felé. A német nép azon van, hogy az egyezmény teljes mértékben érvényesüljön. Reméli, megvalósul az angol jegyzéknek az az ígérete, hogy a versaillesi békét a szövetségesek be fogják tartani. Ha azonban a kölni zóna kiürítését a biztonsági szerződés előzetes megkötésétől teszik függővé, ez azt jelenti, hogy azok a körök, amelyek ezt kívánják, az erőszakot sem riadnak vissza. Tartós érvényű biztonsági szerződést Németország nélkül nem lehet kötni. Ennek a biztonsági szerződésnek önkéntesnek kell lenni. A katonai megszállás pressziója alatt létrejött biztonsági szerződés nem sokat ér.

— **Autóbusz-járat Szubotican.** A szuboticali villamostársaság a napokban autóbusz-járatot indít a *Halasi-kaputól* a *Szentaj-kapuiig*. Az autóbusz-járat utvonala: *Halasi-ut*, *Trumbiceva-ucca*, *Rudics-ucca*, *Pötér*, *Seone-ucca*, *Szentaj-ut*. A forgalmat két autóbusz látja el.

A »*Reusz*» kultürestie. A »*Reusz*» szuboticali zsidó ifi. kultüregyesület február 21-én a városi színházban magas színvonalu kultürestét rendez, amely iránt városszerte nagy érdeklődés mutatkozik.

TÖZSDE

A dinár külföldi árfolyamai

1925. február 12.

Budapest deviza 11,84—11,92, valuta 11,64—11,86.

Prága deviza 55,6242%—56,12%, valuta 55,37%—55,87%.

Berlin deviza 687%—689%.

Bécs deviza 11,63—11,67, valuta 11,57—11,63.

Triest deviza 39,50—39,57%.

Zürich, február 12. Zárlat: Beograd 8,5125, Páris 27,83, London 24,81, Newyork 5,1875, Milánó 21,50, Amsterdam 208,75, Berlin 123,50, Bécs 0,9073125, Szófia 3,735, Prága 15,30, Varsó 100,50, Budapest 0,0072, Bukarest 2,65.

Budapesti értéktőzsde, febr. 12. Fokozatosan csökkenő forgalom mellett elanyhult a tőzsde irányzata. Már nyitáskor csak eladók voltak a piacon és nagy tételekben kínáltak az üzleti hét folyamán felvásárolt részvényeket.

Ezek az eladások azonban nem tartottak hosszú ideig, de okot és alkalmat szolgáltatottak a kontremennek arra, hogy beavatkozzék és fedezetlen eladásával még jobban elmélyítse az árnívót. Gyors ütemű áresés állott elő úgy az arbitrázs, mint a helyi papirokban és igen sok azoknak a részvényeseknek a száma, amelyek az áresés során 5–6 százalékos veszteséget szenvedtek tagnapi kurzusukból. Kötések történtek: Magyar Hitel 425, Osztrák Hitel 162, Keresk. bank 1122, Ganz Dan, 2500, Ganz vill. 1180, Szlavónia 64, Nasici 1710.

Vizállás

Novisadról jelentik: A novisadi hidrotechnikai hivatal jelentése szerint a jugoszláv vizek mai állása a következő: *Duna*: Vukovár 126 (—), Palánka 129 (—), Noviszad 102 (—), Zemun 43 (+3), Pancsevó 7 (+4), Szmederevo 150 (+14), Orsova 80 (+12). *Dráva*: Maribor 8 (—3), Zakanj —147 (—), Donji Mihollac —31 (+1). *Száva*: Zagreb 68 (—8), Sisak 0 (+20), Jasenovac 108 (+28), Bród 82 (+3), Mitrovica 95 (—5), Beograd —37 (+6). *Tisza*: Szentaj —78 (+6), Bece —68 (+2), Tittel 68 (—4).

NYILTTÉR.**Poziv****Adjansko-Molska Ujedinjena Štedionica**

ovim poziva svoje deonice u

1925. godišnju redovnu glavnu sednicu

koja će se po reše ju uprave 22. februara 1925. posle podne u 2 sata u zavodskim prostorijama držati.

Predmeti :

1. Izveštaj uprave i nadzornog odbora.
  2. Prikaz zaključnih računa i bilancije. Davanje cprosnice.
  3. Podela čistog dobitka.
  4. Popunjavanje mesta članova, istupelih iz uprave i nadzornog odbora.
  5. Eventualni predlozi.
- Ada, 3. febr. 1925. god.

Uprava.

Primedba. U smislu pravila §. 15. na skupštini samo samo onaj deon čar može glasati, koji je svoje deonice pre skupštine kod zavoda deponovao.

Bilancija 31. decembra 1924. godine

Duguje. Imovina: Blag ina 294165.28, Menice: 4526953.77, Obezbeđenje 393769.90, Tekući račun 430313.85 Vrednosni papiri 21336.25, Nameštaj 230.— Ukupno 5666769.05.

Potražuje. Dug: Deonička glavica Din. 250000.—, Rezervni fond 20000.63, Uog 4869352.66, Tekući ulog 547.18, Nedelni ulog 5988.38, Reeskomptovane menice 325500.—, Biljege na d onice 26.75, Nepodignute dividende 543.88, Unapred primljene kamate za iduću godinu 120009.08, Porez na uložnu kamatu 2029.—, Invalidski porez 409.—, Preneta dobit iz 1923. god. 463.77, Dobit u 1924. god. 67398.72, Svega: 67862.49. Ukupno 5666769.05.

Račun gubitka i dobitka 31. decembra 1924. g.

Gubitak: Uložna kamata 159028.96, Opšti tereti 5927.71, Porez na kamatu 3173.09, Invalidski porez 409.—, Dobroto na cilj 499.93, Plata činovnicima, upravi i nadz. odboru 38520.—, Skuparinski doplati činovnicima upravi i nadz. odboru 54480.—, Reeskomptovane kamate 41020.39, Tekući troškovi 14238.50, Preneta dobit iz 1923. 463.77, Dobit u 1924. god. 67398.72, Svega: 67862.49. Ukupno: 387160.07.

Dobitak: Preneta dobit iz 1923. g. 463.77, Kamate 386696.30, Ukupno 387160.07.

Arverési hirdetmény

Alulírott zárgondnokság ezennel közhírré teszi, hogy a kezelése alatt álló s a végrehajtást szenvedettek tulajdonát képező tiszaszentmiklósi, »Sári Major«-i (Potiski-Sveti-Nikola — Šarinovac) ingatlanok gazdasági felszerelésére a végrehajtó kérelmére Gyurkovics Sándor nova-kanizsai bírósági végrehajtó által Izvrš. br. 20—1925. szám alatt az 1925. évi február 21. napjának d. e. 10 órájára a helyszínen »Sári Major«-ban (vasúti megállóhely Šarinovac) az ingó árverés kitézetett, amely alkalommal eladás alá kerülnek: egy Vauler 24-es kétgéprendszerű gőzeke teljes felszereléssel, mintegy 50 db ló, 12 db szarvasmarha, 4 bivaly, különböző gazdasági gépek: mint rostáló, daráló, szántó, répavágó, permetező, kaparó, fűvágó-kaszagép, 4 db aratógép, 3 db vetőgép, többrendbeli szivattyú, mérlegek, különböző gazdasági felszerelések mint ekék, hengerek, boronálók, körfűrész stb. és a végrehajtási jegyzőkönyvben felvett ingóságok.

Az eladásra kerülő ingóságok közül a gőzeke és alkatrészei vételára az árverési feltételeknek megfelelően részletekben is fizethető.

Venni szándékozók Suboticáról az árverés napján reggel 6 óra 15 perckor. — Senta és környékéről ugyanazon vonathoz csatlakozva — Sentáról reggel fél 8 órakor indulhatnak és Šarinovac vasúti megállóhelyre reggel fél 9 órára érkeznek.

További felvilágosítást alulírt zárgondnokság készséggel ad.

ZÁRGONDNOKSÁG NOVA-KANIZSA.

J. N. Schulhof d. d. Osijek

Jugoszlávia legrégebb és legnagyobb fával égető mészművek

Ajánl

beremend-harsányi kőből égetett, elsőrendű, fehér,

darabos meszet

Minden mennyiség azonnal szállítható. Kizárólagos képviselő a Vajdaság részére

Révai Adolf, Subotica

Telefon 5-51.

„Bačka“ temetkezési vállalat felvesz rendes tagokat. Előjegyzés végett jelentkezni lehet az egyesület hivatalos helyiségében (Zrinjski trg 5.), A. Mamučić könyvkereskedőnél (városháza alatt) és Pajo C. Vujković kézműáru kereskedésében (huspiac.)

Elnökség

Figyelmeztetjük összes üzletfeleinket és az összes biztosító intézetek képviselőit, hogy Komáromi Lajos üzletszerzőt súlyos szabálytalanságok elkövetése miatt szolgálatunkból elbocsájtottuk.

Nevezett intézetünk nevében sem üzletet nem köthet, sem egyéb üzleti tevékenységet nem fejthet ki.

„ADRIJA“Általános Biztosító Társaság
Fiókgazgatósága Subotica**Önkéntes házarverés**

Folyó hó 15-én, vasárnap délelőtt 10 órakor a helyszínen önkéntes magánárverésre kerül a suboticei 5384/5385 hr. számú Sava Tekeli put (Halasi-ut) 58 sz. ház.

A házban van egy két szobás és három egy szobás lakás a megfelelő mellékhelyiségekkel. A két szobás uccai lakást vevő átveheti. A telek nagysága 264 szögöl.

Részletes feltételeket dr. Veréb Gyula ügyvédi irodája ad.

Értesítjük t. üzletfeleinket, hogy Kessler Béla utazónktól megbízásunkat megvontuk, nevezett nevünkben pénzüsszegeket és rendeléseket nem vehet fel.

Sombor, 1925. február 4.

Kiss Pál és Társai

A GENIUS
OLCSÓ
AKCIÓJA

VI. Kari Michaelis
Hét nővér 40 dinár
V. Clement Vautel:
Önagysága
nem akar gyereket
38 dinár

IV. Pierre Benoit:

Királyasszony szeretője 42 dinár

III. Pierre Weber:

Pompadour kalandja 34 dinár

II. Dosztojevszkij:

Fehér éjszakák 25 dinár

I. H. G. Wels:

Az álom
60 dinár

Postai megrendeléseket
beérkezés napján
elintézzünk.

VIG
könyvkereskedése
Subotica

Keresek megvételre
egy használt

egy és fél tonnás teherautót

azonban teljesen hasznavehető állapotban. Eladók sziveskedjenek a gyártmányt, mennyi ideig volt használatban és hogy most is használatban van, továbbá tömörgumi vagy léggumi azonkívül az árat a következő címre tudatni
Schick Mátyas fia Henrik nagykereskedő
Torza, Bačka

STOPES:
Szerelmi élet a házasságban

című könyve végre teljes nyíltsággal tárgyalja mindazokat a kérdéseket, amelyek férfiak és nők százai előtt ismét retlenek voltak és amelyekről szülők, pedagógusok és barátok az egyes témák kényes voltánál fogva, tévesen értelmezett szegényérzésből nem beszélnek, holott kötelességük volna a fiatalabb nemzedéket mindezekről felvilágosítani és őket fölösleges zűrzavaroktól, tévedésektől és kétségbeeséstől megóvni. Csak a nyílt és tiszta igazság az egyedül helyes út ezeknek a kérdéseknek a tárgyalásuknál. Stopes könyve az első helyet foglalja el ezen a téren a világirodalomban; mind két nem kielégítésére szolgál és igazi szerencse A NÖKNEN

Kapható.

Vig. Zsig. Sándor könyvkereskedésében
Subotica

Ara portómentesen 60 dinár

és pedig kétszer mosott kovács-szén, kocka-szén ipari célra legolcsóbb napi árak mellett elvámolva ab vagon Osijek

Faszén

I-a száraz portmentes szivógázmotoros üzemre nagyon alkalmas, ajánlunk mindenkor pontos szállításra legolcsóbb árak mellett.

DANICA FAIPAR OSIJEK

Desatura ulica 27. (Telefon 404)

1237

EREDETI BELGA
TENYÉSZMÉNEK

szombaton, február 14-én
érkeznek és eladásra állnak
E. VAJDA, ČAKOVEC
Medjamurje. — Telefonszám 59 és 4.

HÁZELADÁS

Sentán, legforgalmasabb helyen, fűszervaskereskedés, trafik, korcsma szép lakással, hozzávaló mellékhelyiségekkel, nagy telekkel más vállalkozás miatt azonnal eladó.

KOHN GOTTLIEB „Nagy Ásóhoz“

Tavaszi
VETŐBÜKKÖNYMAG

Kapható

ÁCS GÉZA, SUBOTICA

mag és terménykereskedő, Petrogradska ul. 7. Telefon 129.

Mibajlovói gazdaságomban termelt
I-a vető bükkönymag

kapható nagyban és kicsinyben.

Nikola Nikolics, Veliki-Becskerek

Petrogradska ulica 1. — Telefonszám 136.

1025

Kősó és darált kősó

vagon- és kisebb tételekben kapható. Gyors és pontos kiszolgálás.

Gausz János somalma, Novisad

Futoški put 66. Telefon 534.

9890

Írógépszallag

minden szélességben, egy vagy kétszinű, tucatonként 275 dinárért kapható **WILHEIM S. és FIÁNÁL SUBOTICA**

KORZÓ MOZI * LIFKA MOZI

Csütörtöktől—vasárnapig
Az elegancia és luxus filmje!
POLA NEGRI
Egy nap alatt készült filmje ez-
idei nagy attrakciója
A megbélyegzett asszony
látványos filmjáték 6 felv.
Paramount-film
Csütörtökön és vasárnap
zenei kísérettel
Jön a Korzóba! — Kézszakkal 8-ik felelője, Alfred
Savoir bohózata. Paramount-film!

Csütörtöktől—vasárnapig
Önregényes bemutatás eredetben
szinte került. Vicor liugó vilá-
hírű írónő regényének millió költsé-
ggel elkészített filmje ez a
Notre Damei toronyjór
A Prater főszereplőjével
A filmremekmű előadásait vasár-
nap kivételével zenekar kíséri!
American-film Subotica

FOGLALKOZÁS

Tanulóleányok, csakis jobb
házból felvételtnek az
»Esterka« nőiskolapszalona-
ban. Aleksandrova ul. 9.
1242

Gazdasági bográrt kere-
sek. Reök-gazdaság. Hor-
goš. 1228

A »Danica« industria c-
pela felvessz elsőrendű női
szegyes munkásokat. Subo-
tica. Albina 1. 1222

VARRÓGÉP

mielőtt varrógépet vá-
sárol, saját érdeke, hogy
meggyőződjön a raktá-
ramon levő világhírű

DÜRKOPP

varrógépek kiváló mi-
nőségéről. Iparos és
női gépekben állan-
dóan nagy választék.

Havi részletfizetés!
Jugoszlávia legolcsóbb
bevásárlási forrása!!!

S. AD. ENGL

Subotica
Angro Detail
Telefonszám 815
Petrogradska ulica 3.
Jelašičeva ulica 2 sz.
1103

Vas-szakmában jártas fia-
tal alkalmazott állást ke-
res szerb, magyar, német
nyelvtudással. O. Friedrich
B.-Palanka. 1236

Oly társ kerestetik vas-
öntő és gépműhelyhez,
ki a kettő közül az egyik-
ben szakember is lenne és
ki érdekeltségén kívül
munkájával is részt venne
az üzemben. Ajánlatokat
»Kurir« hirdetési irodája
veszi át. 1238

Özvegy
Pillischer Mátyásné
Stari Bečej
téglagyárát
felszereléssel tetszés
szerint néhány hold
földdel örök áron el-
adja. Esetleg a folyó
évre 1926. április 1-ig
bérbeadná.
Jelentkezhetnek
Trebitch Jakubnál
Stari Bečej en

Bádogos- és fényező-ta-
noncokat fizetéssel felvessz
Stanić és Lassner-féle
Érckoporsógyár. Subotica.
Palički put. 566

JEGYGYÜRÜK
50 dinártól
ÓRÁK
60 dinártól
KÖVES GYÜRÜK
40 dinártól
Á D Á M
ékszerezésnél Rudica ulica 6.

Kereskedőm minden
ágában. üzletek lebonyo-
lítását valamint cégek kép-
viselőletét vállalom. Kléner,
Subotica. Megkeresések
Tel. 190. 1158

APRÓHIRDETÉSEK

Apróhirdetés egy sor 1 dinár, vastagbetűs és eme-
léstárazó számú. Leghosszabb apróhirdetés 10 din.
Csak felbontásig tartó leveleket továbbítunk
Kérdésfelvetésekre válaszdíjmentesen.

VÉTEL-ELADÁS

Eladó egy 2 1/2 gőzlokomotív
morzsolóval együtt.
Büchner Frigyes, Kula.

KISS Z. LOGINTEZETE
mindenféle értéktárgyakra
kölcson ad. Zálogból visz-
számardai cirka 500 méter
sötétzürve finom gyapju-
szövet, szállítósra; v. férfi,
női ruha és telikabának
való. Ékszer, ruhák, kab-
átok, fehéreneműk és min-
den más tárgyak állandóan
olcsón eladnak. Subotica
I. kőr. Bogovičeva (Klinički)
ul. 12. 5697

Eladó Novakanizsán. leg-
forgalmasabb helyen. nagy
gazdasági épület és hoz-
zártartozó 72 hold szántó-
föld tanvával együtt. Ér-
tekezni a tulajdonosnál.
Perkušin Andrija. Nova-
kanizsa. 1051

Negy osztályt vegzeti
fűszeresség
megfelelő a kalmazást
keres. Perfekt szerb,
horvát és magyar —
Megkeresések
Restoracija Jellő Ostjck
I. Samačka ul. za E. N.

Eladó 4 lovas Kállal-motor
4 lyuku morzsolóval és
körtürésszel. Bubos István
Telečka. 1234

Házhelyek eladók kapán-
ként 10.000 dinár árban, a
Párhuzamos-ut mentén, a
vasuti vitoronnyal szem-
ben kedvező fizetési fel-
tétel mellett és már ta-
vasszal építés alá kerül-
hetők. Malusev-iroda Su-
botica. 1189

Negyemeletes ház eladó.
Zagreb központjában, új
épület, nyolc 3 szobás
modern kényelemmel be-
rendezett lakással és 2
nagy üzleti helyiséggel,
bármelyik elfoglalható,
évi hozadék 600.000 din-
ár. Intermissor Zagreb,
Samostanska 9. Broj B 64
1148

Destilacija Dva D. D.

Zagreb-Tešić
Ajánli elsőrendű
retorta faszenet
vagoné eiben. — Képviselet
Subotica részére
Révai Adolf Subotica
529 Telefon 551.

Eladó házak Subotica
legjobb helyén földszin-
tes ház vendéglővel, üz-
lethelyiségekkel, több la-
kással. kiadható pincével
320.000 dinárért eladó.
— Megbízott: dr. Saja-
mon Frigyes Subotica. —
Földszintes magánház
nagy udvarral, három
szoba, konyha, élelőkamra,
előszoba, házmester lakás,
vízvezeték, villanyvilágít-
ás, kanalizált udvar, min-
den szükséges mellékhe-
lyiség. ára 280.000 dinár.
— Megbízott: dr. Salamon
Frigyes Subotica. 995

54 colos új Drössler csé-
plőszekrény ponyvával és
kis szijakkal, gyöngvörű
kivitelben, 70.000 dinárért
eladó. Zentai János és
Pia Subotica. 906

Kiváló, fajtisza tenyész
mangolica kanok, zumbu-
lier kosok, bikák eladók.
Reök-gazdaság Horgoš.
1229

AUTO

2 személyes, jó ál-
lapotban, kényelmes
podgyászhegy, első-
rangú világmárka,
kivitelben, 70.000 dinárért
eladó. Zentai János és
Pia Subotica. 906

„CITROËN“ AUTÓ

a francia autóipar vezető márkája. Iparosok,
kereskedők, orvosok, gazdáknak
stb. legalkalmasabb, mert

beszerzési ára olcsó
üzemköltsége elenyészően csekély
kezelése igen egyszerű

Kapható
10 és 20 HP, 2—6 ülésel a legmodernebb
kivitelben 40 000 dinártól kezdve
Részletes árajánlattal szolgál

S. AD. ENGL
SUBOTICA, JELAŠIČEVA ULICA BR. 2.
610

Hires festőművészek reprodukciói

modern keretozéssel

Cigler, Kaić és Társa

Subotica, a barátok temploma mellett

Köves ut és község köz-
vetlen közelében vasutál-
komástól 5 percra fekvő
birtok amely áll 44 hold
szántó és egy hold gyü-
mölcsösből, gazdasági épü-
letokkal, gazdag élő és
holt felszereléssel, elköl-
tözés miatt sürgősen el-
adó. Érdeklődni Remzing
Józsefnél, Nova-Crnja
(Banat). 1184

Eladó egy 6 szobás ház
mellékkelhelyiségekkel. V.
Varoska ul. 18. 1191

Sentán Mária-utcában egy
ház 4 szobával és mellék-
helyiségekkel azonnal el-
adó. Bergel Jakab. 1209

Sentán Adai-utcában egy
sarokház 2 üzlethelyiség-
gel, 3 szobával és mellék-
helyiségekkel eladó. Ber-
gel Jakab. 1210

Sentán a Csordakutudülö-
ben 1 1/2 lánca föld örök-
áron eladó vagy haszon-
bérbe kiadó. Bergel Ja-
kabnál. 1208

Eladó egy 10karban levő
Hoffer 8 HP 3 éves lo-
komobil cséplőszekrény-
vel, Nagyabonyi András-
nál Sentán. Cara Uroša
ulica 43. 1207

Tőkepenészek figyelmébe.
Eladó kereskedő ház, új
épület, Zagreb központjá-
ban, tartós építkezés, 2
kereskedelmi helyiséggel,
kocsibejárattal, elfoglal-
ható lakással. Évi hozá-
dék 600.000 dinár. szük-
séges tőke 2.000.000 di-
nár. Intermissor Zagreb,
Samostanska ul. 9. Broj
B 72 1147

Teherautó. 3 tonnás.
Daimler gyártmány eladó
vagy elcserélném egy 6
személyes luxusautóval.
Bővebbet: Hari Pereldik
Sombor. Lastiva ul. 10.

Szántóföld Subotica hatá-
rában (fundus instructus)
élő és holt felszereléssel,
vagy anélkül, 25 lánca
buzavetéssel és a tavaszi
vetés alá teljesen fel-
szántva bérbeadó, f. évi
október 1-től számítva 1,
esetleg több évre bérbe-
adó, pénzért vagy gaba-
náért. A birtok a vasut és
kövezet országút mentén
fekszik. A tanyán rendes
lakható és gazdasági épü-
letek vannak. A leendő
bérlet a többi évekre is
jogosult stb. stb. Malusev-
iroda Subotica.

Maazardos háromemeletes
ház, Zagreb központjá-
ban, nagy utcai helyiség-
gel, azonnal elfoglalható
8 szobás modern konfor-
tosságai eladó, havi
hozadék cca 40.000 dinár,
a vevő még másik 3 két-
három szobás lakást el-
foglalhat. Intermissor Za-
greb, Samostanska 9. Broj
Z 10. 1151

Kétemeletes kereskedő
ház a Jelašičeva trz kö-
zelében az Elsa Fluid
ház mellett, rendkívül
élénk helyen, kocsibejár-
attal és nagy üzleti hel-
lyiséggel, 6 szobás laká-
ssal, eladó. Intermissor
Zagreb, Samostanska 9.
Broj H 34 1149

Negyemeletes ház a Sai-
mišten, új épület 2 nagy
helyiséggel, több 2—3—4
szobás lakással, modernül
felszerelve, a befektetett
tőké 20%-kal kamatozik,
rendkívül kedvező fizetési
feltételekkel eladó. In-
termissor Zagreb, Samo-
stanska 9. Broj S 26
1150

Szódagvár éfköltözés miatt
eladó. Gép, üvegek külön
is megvehető és egy
egy ló után való stráfkoc-
si eladó. Blazsovits Adai
ul. 41 Senta. 1129

KÜLÖNFÉLE

Keresek azonnalra két-
ágyas különbejárati szo-
bát. Cim a kiadóban. 1247

Kölcsönöket keresünk
100.000 dinártól kezdve
prima fedezet mellett, te-
lekkönyvileg első helyen
bekebelezve oly értékű
objektumokra, amelyek
5—10-szeres biztosítékot
nyújtanak. A kölcsönössz-
szegre fizetünk évi 25%
kamatot és a telek-
könyvi bekebelezésen ki-
vül még jó kezességet is
nyújtunk. Ajánlatok: In-
termissor, Zagreb, Samo-
stanska ulica 9. 1146

Kiadó Somborban a belvá-
rosban nagy raktár, fé-
szer, istálló és trodahelyi-
ség, amelyben nagy pá-
linka- és szeszüzlet van.
Felvilágosítást ad Kova-
čević druz. Pariska 2. 815

„ATOM“

Subotica

Samottanyag,
öntőhomok és
használt deszka
kapható.
9204

Külföldről hozott
szoba konyhával kiadó.
Vilsonova ul. 60. (Ocska-
piac) vendéglő. 1219

Fakereskedés modern be-
rendezéssel, beltérrel, ki-
adó, esetleg eladó. Ugy-
nőkő díjaztatnak Tudako-
zódni: Prankopanska ul-
ca 23. 1195

A legszebb lemezajdonságok minden nyelven! Varrógépek, kerékpárok, gramafonok és azok alkatrészei!

COLUMBIA

gramafonlemezok
vezérlőképzésel
egész Jugoszláviára

„VIKTORIA“

nagykereskedésben SUBOTICA, Zrinjski trg 2 és
Pašičeva ulica 9 alatti átjáró ház.
Viszonteladók kérék speciál ajánlatunkat!